

XIII ÉVF. * SZAM 136
Cluj—Kolozsvar, 1930
Junius 22 Vasarnap
5690 EV - SZIVAN 26

Az Uj Kelet az egyetemes erdelyi
 es banati zsidóság politikai
 napilapja.

Cikkeink utannyomását csak
 torrás megjelölésével enged-
 meg.

Kéziratokat nem küldünk
 megőrzésükre sem vállalunk.

TAXA POSTAL
 PLATITE in
 No. 244.7

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

szerszertőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
 ntea) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre 1150 Lei
 Félévre 600 "
 Negyedévre 320 "
 Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
 megfelelő pénznem).
 Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
 vétetnek fel.

Diktatura felé?

Azok, akik a monarchia restauráció-
 jától és az alkotmányos krízis szeren-
 esés kimenetelű megoldásától a belpo-
 litikai élet feszültségének enyhülését
 és a demokratikus berendezkedés kon-
 szolidálását várták, négyeszmeközti be-
 szelgetések során beismerik, hogy tul-
 zott optimizmussal ítélték meg a hely-
 zetet. Valami ismét nincs rendjén a
 belpolitikai életben. A Károly király
 trónralépésével járó zajos napokat fel-
 váltó nyugalom a jelek szerint látszó-
 lagos csupán. Az alkotmányos gépezet
 mechanizmusa egyelőre formailag hi-
 bátlanul működik. Az ország irányítá-
 sának gyepöljét a parlamenti többséget
 képviselő kormány tartja kezében. A
 király a külföld közvéleménye előtt
 tett ünneplés hitvallást arról, hogy
 az alkotmány betűinek és szellemének
 megfelelően kíván uralkodni. Uralkod-
 ni — és nem kormányozni. És mégis:
 valami ismét forr a kulisszák mögött.
 Nehezen lehetne definiálni és nyaktörő
 vállalkozás volna a mélyére hatolni
 annak a forrásnak, amelyből ez a fe-
 lülletes szemlélő figyelmét elkerülő
 nyugtalanság táplálkozik. Valahogyan
 a levegőben lóg ez a nyugtalanság, az
 ökönyárhoz hasonlóan, amelyet fülledt
 nyári napokon alig rebent meg a bal-
 jóslatu vihar előhírnöke: a szellő
 enyhe fuvallata.

Látszólag minden a legteljesebb
 rendben van. Az uralkodó visszatérése
 hatalmas eseményt mért a liberális pár-
 tók és megbontotta annak évtizedes
 sziklaszilárd egységét. A liberálisok
 aléltan keresik a kibontakozást a buj-
 dosó herceg hazatérésével kreált új
 helyzetből. A párton belül a legtelje-
 sebb káosz uralkodik. Bratianu küzd
 egy Bratianu ellen. Gheorghe elvitatja
 a pártvezérséget Vintilától. Az előbbi
 pártjának megszervezésével van elfog-
 lalva, az utóbbi pedig kétségbeesett
 kísérleteket tesz, hogy akár multjának
 és elveinek feladásával is, megmentsse a
 történelmi liberális pártot a széthullás-
 tól. Hosszu időbe fog telni, míg a két
 Bratianu között a hegemoniáért foly-
 tott harc eldőlt és még távolabb van
 az a nap, amikor a liberális párt ismét
 kormányképes fegyverzetben fog a po-
 litikai élet porondján megjelenhetni.
 Az averesánusok? Az új alkotmányos
 rend kétségkívül megnövelte az ősz
 tabornok presztizsét és érvényesítési
 lehetőségeit. A vezető egyéniségek
 nagyrésze azonban hátat fordított a
 neppártnak az elmúlt esztendő alatt
 és a legutóbbi választások azt bizonyí-
 tották, hogy ennek a pártnak a töme-
 gekkel való kapcsolatai egészen mini-
 malisak.

Teljes joggal mondhatta tehát Maniu
 a többségi képviselők értekezletén, hogy
 ma a nemzeti parasztpárt képviseli
 Románia belpolitikai életében az egyet-
 len nagy és komoly politikai erőt.
 Nemesak egy hatalmas parlamenti
 többségre támaszkodik a nemzeti pa-
 rasztpárti kormány, de még mindig
 maga mögött tudhatja a közvélemény
 nagy többségének bizalmát, amelyet a
 tízennyolc hónapi kormányzás minden
 hibái és hiányosságai ellenére is siker-
 rült — különösen az utóbbi események
 hatása alatt — megtartani, vagy visz-
 szahódítani. A nemzeti parasztpárt
 azonban a jelek szerint nem képes ezt,
 és maga számára tíz év keserves küz-
 delmei és erőfeszítései árán teremtett
 monopolisztikus helyzetet teljes mé-
 rétkben kihasználni. A párt két frak-
 ciója közötti személyes, sőt néhol ide-
 ológiai jellegű magára öltő ellentétek
 ismét kiéleződtek. Kétségkívül, első-
 sorban a szükséges kohézió hiányának
 tudható be az, hogy a nemzeti
 parasztpárt kormányzásának tízennyolc

hónapja alatt távolról sem tudta be-
 váltani a hozzáfűzött reményeket. A
 kormányzás termékeny munkáját itt is,
 ott is akadályozták a kormányon és a
 párton belül felmerülő ellentétes erők.
 Csak a nemzeti parasztpárt bennfente-
 sei tudnák igazában elmondani, milyen
 idegekre menő munkájába, mily fárasztó
 erőfeszítéseibe kerül a minisz-
 terelnöknek, hogy az egyensúlyt a
 centrifugális elemek és törekvések kö-
 zött fenntartsa.

Egyes verziók szerint a caranista
 miniszterek, Luniannal az élükön, nyil-
 tan hangoztatják ma már, hogy a fuzió
 felbomlása elkerülhetetlen. Ezek a hi-
 rek, amelyeket természetesen a legna-
 gyobb fenntartással kell fogadnunk,

nem alkalmasak arra, hogy az uralko-
 dónak a jelenlegi rezsim stabilitásába
 vetett hitét megerősítsék. Az uralkodó
 tisztában van azzal, hogy a politikai
 pártok egymás közötti végtelen harc-
 cainak mily gyászos szerepük volt a
 háboru utáni Románia konszolidáció-
 jának megakadályozásában s a gazda-
 sági válság előidézésében. És ha igaz
 az, amit Pamfil Seicaru, a Curentul
 főszerkesztője állít, hogy Sándor szerb
 király, az akkor még Párizsban élő
 Károly herceg tanácsára vetett véget
 a diktatura megereményével Jugoszlá-
 via belpolitikai harcainak, akkor el-
 kellene hinnünk Seicarunak, hogy Ro-
 mánia királyja számára sem marad más
 kiút, mint az „elkerülhetetlen végzet-
 szerűség”: a parlament és a pártvezé-
 rek szabadságolása.

Nem értünk egyet a Curentul főszer-
 kesztőjének okfejtésével és nem hisz-

szük, hogy a diktatura — akár a király
 személyes diktatúrája is — logikus kö-
 vetkezménye lenne a politikai pártok
 harcainak. Ezek a harcok egyetlen de-
 mokratikus rezsimben sem kerülhetők
 el, de az őszinte és tiszta demokrácia
 hazája, Franciaország, ma Európa leg-
 gazdagabb és legkonszolidáltabb álla-
 ma, bár a pártok sehol nem diferen-
 ciálódtak annyira, mint éppen Francia-
 országban. Az alkotmányos válság
 megoldásától az ország közvéleménye
 az autoritás elvének helyreállítását
 várta és azt remélte, hogy az uralkodó
 személye lesz a szabályozó erő, amely
 a kellő méretekre fogja redukálni a
 pártok közötti ellentéteket. A helyzet
 kulcsa a nemzeti parasztpárt kezében
 van. És kétségtelenül ez a párt fogja
 viselni a felelősséget a történelem előtt,
 ha Románia politikai fejlődése a dik-
 tatura irányába fog eltolódni. k.

Miért késik a közigazgatási decentralizáció megvalósítása?

A tartományi igazgatók elpanaszolták Maniunak, hogy nem rendelkeznek megfelelő hatáskörrel

Moldovan Valér dr. Erdély kormányzója elmondja, hogy a jövőben a kormányzóság is adhat haladékokat adófizetésre

„Constantin Danilo nem teszi be a lábát Erdélybe, amíg én leszek itt a tartományi igazgató”

Bucuresti—Bukarest, június 21. (Az
 Uj Kelet tudósítójától). Legutóbbi fővá-
 rosi utja alkalmával beszélgetést foly-
 tattunk dr. Moldovan Valérral, Erdély
 tartományi igazgatójával, a közigazga-
 tási reform alkalmazására vonatkozó-
 lag. Idestova egy fél éve annak, hogy
 a tartományi igazgatóságok működnek,
 anélkül azonban, hogy ez egyúttal a
 decentralizáció megvalósítását is jelen-
 tené. A tartományi igazgatóságok pon-
 tos hatásköre ugyanis a mai napig sincs
 megállapítva, azok a jogok pedig, ame-
 lyekkel eddig felruházták, nem elege-
 dők arra, hogy a centralizmus és a bü-
 rokrácia eddigi rendszerét megszüntes-
 sék. A miniszterelnök az elmúlt héten
 ismét magához kérte a tartományi
 igazgatókat, akik valamennyien hangsú-
 lyozták, hogy amíg megfelelő hatáskör-
 rel fel nem ruházzák őket, a decen-
 tralizáció hiru ábránd marad.

Türelemre van szükség

Moldovan Valér dr. a következőkben
 nyilatkozott az erdélyi tartományi igaz-
 gatóságok aktuális kérdéseiről:

— El kell ismernem azt, hogy az ed-
 digi állapotok máról holnapra nem vál-
 toztathatók meg. Türelemre van szük-
 ség, mert az évtizedeket át gyökeret
 yert centralisztikus rendszert csak lassu
 és rendszeres munkával lehet átfómál-
 ni. Az erdélyi kormányzóság hivatalno-
 ki organizációjának váza már ki van
 építve, csupán a munkaügyi és munkás-
 biztosító pénztárak várnak még átszerve-
 zésre. A számviteli hivatal ma már
 annyira ki van építve, hogy június el-
 sejétől a kormányzóság körzetébe tar-
 tozó összes köztisztviselőkre részére Kolozs-
 várról utalhatjuk ki a fizetéseket.

— Mit tett a kormányzóság a gazdasá-
 gi élet fellendítése érdekében?

— Terrorizálják az adófizetőket
 — Hogy az erdélyi gazdasági élet
 megnyilvánulásai állandó kontaktus-

ban lehessenek, elhatároztam, hogy meg-
 fogom szervezni az ipar és kereskedel-
 mi kamarák erdélyi föderációját, ame-
 lyekkel havonta megbeszéléseket fogok
 tartani. Az érdekelték ezeken a konfe-
 renciákon előterjeszthetik sérelmeiket és
 kívánásaikat, a kormányzóság mindent
 el fog követni ezeknek orvoslására.
 Egyébként a miniszterelnök ural, vala-
 mint a pénzügyminiszterrel folytatott
 tárgyalásaim során kértem hatásköröm-
 nek oly méretű kibővítését, hogy a ke-
 reskedelmi élet tényezői, valamint az
 állam pénzügyi közege között kiéle-
 ződött ellentétek elsimítása módjában áll
 jon. Elsősorban a korrupció letörésével
 s a közeleti erkölcsök megtisztításával
 kapcsolatban hárulnak reám nehéz fel-
 adatok. A tartományi igazgatóság ál-
 landó ellenőrzést fog gyakorolni a pénz-
 ügyi közegek felett. Tudomásunk van
 egyes kontrolor urak visszaéléseiről és
 tudjuk, hogy igen sok pénzügyi tisztvi-
 selő valóságos rablagzódkodást foly-
 tat, terrorizálva az adófizetőket. A
 pénzügyminiszterium ebben az irány-
 ban szabad kezet adott nekem s remé-
 lem, hogy ez nem hiába történt.

A kormányzó is adhat haladékokat

— Az adófizetések terén milyen hatás-
 köre van a tartományi igazgatóságnak?

— Félévi haladékok bármilyen összeg-
 re adhatók. Lehet, hogy később ezirá-
 nyu hatáskörömet is kibővítik. A pénz-
 ügyminiszterium többek között felhatal-
 mazott arra is, hogy a községi italméré-
 sek ügyében, mint legfelsőbb fórum,
 dönthessek. A községek és megyék se-
 gélyalapjait a jövőben a tartományi
 igazgatóság fogja kezelni.

— Az agrárügyeket teljes egészükben
 a tartományi igazgatóság fogja kezelni.
 Csak az autonóm intézetekhez tartozó,
 valamint országos jellegű ügyekben tar-
 totta fenn magának a döntést a minisz-
 terium. A kormányzóságnak módjában

áll 200 hold területű erdőkiutermelést
 engedélyezni.

Moldovan Valér dr. itt dicsérető sza-
 vakban emlékezett meg Zeicu mérnök-
 ről, az erdészeti hivatal főnökéről, aki
 egymaga irányítja a clujai kormányzó-
 sághoz tartozó 69 erdőkerület organizá-
 cióját.

— A közoktatási miniszterium által
 ránkruházott hatáskör alapján, — foly-
 tatta Moldovan miniszter — a kormány-
 zóság teljhatalmulag nevezhet ki, vagy
 helyezhet át elemi iskolai tanítókat és
 igazgatókat. Ugyanez a hatásköre a kö-
 zépiskolai valamint a professzionális
 oktatásügy terén is azzal a különbség-
 gel, hogy nem véglegesíthetünk tanáro-
 kat. A tanfelügyelők és kerületi igazga-
 tók ugyancsak hatáskörükben esnek.

Igazságtalan kiutasítások

— Ami a munkaügyi miniszterium de-
 centralizációját illeti — mondotta Moi-
 dovan Valér tartományi igazgató —
 igen gyakran fordulnak hozzám például
 külföldi állampolgárok kiutasítása ügyé-
 ben. Egyelőre még nem dönthettek vég-
 leges fórumként ezekben az ügyekben,
 de idővel, remélem, a bevándorlási hiva-
 tal decentralizációja is meglesz. Tapasz-
 taltam egyébként, hogy ezzel a kérdés-
 sel kapcsolatban sok igazságtalanság
 történik, éppen ezért legutóbb esetben,
 amikor hozzám fordultak, megakadá-
 lyoztam a kiutasítást s azután magam
 is megvizsgáltam az esetet. Nem egy-
 szer tapasztaltam, hogy személyes bossz-
 szuról volt szó.

A szociális problémák

— Ide tartoznának még a munkakon-
 fliktusok és a munkanélküliek problé-
 mái. Ez a kérdés különösen Erdélyben
 igen nagy jelentőséggel bír. Nem régen
 sikerült az egeresi gipszgyárnál kiütrt
 munkakonfliktust is elsimítanom. Vé-
 gül még bejelentettem, hogy a munka-

...bet, 1930 június 21.
 ...ngszó az Egyetem
 ...járásjelentés.
 ...háziartettjének hang
 ...Béla: Magyar vig-
 ...Eisemann: Részletek
 ...sárok" a operettből
 ...képek. Kiszlei: Fe-
 ...tángó. Kalmár Th-
 ...eringő. Jakab Terka-
 ...slow-fox.
 ...és, időjárásjelentés.
 ...Tibor: A piktor a
 ...olvassa Koncz Sán-
 ...zés, időjárásjelentés
 ...Pársaság irodalmi del
 ...rosi Zenekar hangver
 ...eti Iparcsarnok előtt
 ...Közreműködik Orosz
 ...Szinház operaénekese-
 ...ky: Szlav induló
 ...ny. Massenet: See
 ...Mozart: Figaró há-
 ...n: Norvég művésze-
 ...ven: III. Leonora-
 ...mel" énekkar hang-
 ...őversenyeredménye
 ...lóadása „1925” és
 ...0.15: Pontos időjel-
 ...tés, hírek, majd ci-
 ...iller Adolf: Az ud-
 ...pperája.
 ...jeli hangv.
 ...Tánczene.
 ...0: Tánczene.
 ...0: Gramofon-tánc
 ...ramofon. 20.15: Nép
 ...Népszerű hang-
 ...ngverseny.
 ...Hangverseny. 20.30:
 ...Kamarazene 23.30:
 ...egyed. hangv.
 ...szótató zene. 22.40:
 ...e.
 ...Fházi zene.
 ...brünni leadó ör-
 ...nk ünneplései.
Defésék
Kovicsné
egnagyobbítva
colai Iorga 19.
utca.
itünő házikonyha.
 Túlha-mozott rakfárkás
 letét üzemeltetés m-
 att gyári ár a alul ki-
 árusítja
Hecht
Kalapüzem
 Cluj, Cal-a Regele Fer-
 dinand 30. sz. a nagy
 vashid mellett.
 TELJESEN külön-
 bejárata, szép, egész-
 séges uccai szoba für-
 dőszoba és szögom-
 használattal is július
 15-re, esetleg július
 elsejére kiadó. Str. Gen.
 Berthelot (Otvás-noca)
 25 sz.
 —CHWARTZ IG-
 NÁCNÉ orth. közei
 VEGETÁRIUS ET-
 TERME és tejcsarnok
 Reg. Ferdinand (Wes-
 selényi-utca) 10. sz.
 alatt megnyit. Ugyan-
 ott naponta friss tehu-
 és bivalytej, ugyazin-
 tén naponta frissen ké-
 szített tejszín, tejföl
 és túró kapható.
 Oacsarnok és te-
 tegeknek állandón egy
 sehéntől fejt tej
 kapható házhöz szál-
 tva is.
 Nagy ládák eladó.
 Tim a kiadóban.

ügyi minisztérium rövidesen módot nyújt arra, hogy a munkanélküliek felügyelése érdekében építsük ki a szükséges szervezeteket.

— Melyek a leggyakoribb panaszok, amelyekkel leggyakrabban keresik fel a polgárok? — kérdeztük Moldovan kormányzót ezután.

— Leggyakrabban agrár panaszokkal jönnek hozzá az emberek. Megvallom őszintén, kisebbségek részéről kevesen keresnek fel. Uglátszik, még nem bizonyos eléggé bennünk. Remélem azonban, hogy idővel automatice fogjuk felvenni a legszorosabb kapcsolatot az összes kisebbségi körökkel, iskolai, kultusz, közgazgatási, kulturális és más ügyekben.

A nyelvkérdés

— Az erdélyi kisebbségi közvélemény talán miniszter ur is tud róla, elégedettségének adott kifejezést az Ön elődjének, Dobrescu miniszter urnak a nyelvhasználat kérdésével kapcsolatban kiadott rendelet felett. Erdekelne bennünket a miniszter ur véleménye ebben a kérdésben.

— Nekem az az álláspontom és ez találkozik a miniszterelnök ur álláspontjával, hogy mindaddig, míg elkészül a kisebbségi törvény, az eddigi uszhoz ragaszkodjunk. Ott, ahol eddig is használták az állami hivatalokban, vagy a községeknél a kisebbségi nyelveket, ott a jövőben is használhatják, a többi helyeken pedig várják be a nyelvhasználatra vonatkozó törvényt, amelyre több, mint valószínű, már őszre sor kerül.

Constantin Danilót kiegészítjük

— Megnyugtathatja az Uj Kelet olvasóit — válaszolta kérdésünkre Moldovan miniszter, — hogy a kormány, de én magam sem fogjuk túrni az antiszemita agitációt. Szabadon rendelkezem a hadsereg, rendőrség és csendőrség felett és a legkíméletlenebb eszközökkel fogunk elfojtani a legkisebb antiszemita megmozdulást is, mert tisztában vagyunk azokkal a károkkal, amelyeket ez a bünnös mozgalom okoz országunknak. Nemrég adtam ki szigorú utasítást arra, hogy Constantin Danilót, aki a máramarosi falvak békes román lakosságát a zsidóság ellen uszította, kiegészítjük Erdélyből. Ez az ur nem fogja többé átlépni egyetlen erdélyi megye határát mindaddig, amíg Kolozsváron én fogok kormányozni.

Moldovan Valér tartományi igazgató ezután nagyarányú városfejlesztési terveiről beszélt s kijelentette, hogy rövidesen megalakulnak az összes városi és megyei tanácsok, amelyeket egy konferenciára fogok egybehozni a tartományi föderáció megalakítása érdekében.

— Ez a föderáció fog lehetőséget nyújtani arra, hogy végre a decentralizáció meg is hozza a maga gyümölcsét.

Hátszegi Ernő

Nyári tábor a tengerparton
Techirgiol — Eforie — Constantza
Nyitva július 1-től szeptember 1-ig két egyenként 30 napos sorozatban Tengeri és iszapfürdő. Elkülönített strand. Specialista szakácsok. Saját orvosok. Testápolás. Sporttelepek. Radio. Kirándulások. Szórakozások. Mindez 120 vagy 200 lejért naponta személynként. Beszélgetések mindennap az O. C. T. székelyén. Bucuresti, I. Splaiul Bran. coveanu No. 2. (Palatul Adriatica)
Kérjen információkat és prospektust az O. C. T. irodájától.

Órök fiatalságot
nyer, aki haját vagy szakállát a híres **HENNE ROYALE** természes hajfesző tincturával festi.
Kis doboz ára Lei 100 — Nagy doboz ára Lei 250 —
Díjtalan utasítás a festőszerek használatára. Más festőszerek által előtűrttől hajszínt rövidesen és a legnagyobb gondalal helyrehozzuk. Kérj minden nagyobb gyógyszerüzem, drogeriában, fodrászüzletben és illatszertárolókban. Ahol beszerezése nehézségekbe ütközik, küldje be az összeget talványon vagy utánvétellel a vevésképviselethez.
Institut de Beauté Dorthelmer
Bucuresti, Ca. Victoriei 0. (a Cinema Select mellett).
Kérje az utasítást. — Minden kárton magyar használati utasítással van ellátva.

Napsütéses egészséges bőrt
kap Ön, ha testét, mielőtt lég és napfényed veszi, jól **NIVEA-CRÉMMEL** bedörzsöli meg borult égnél is, mert a szél és a levegő is barnítják a testet. De száraznak kell testének lennie, amikor a napsugarainak közvetlenül kitési. És előbb jól Nivea-Crémmel bedörzsölni! On csökkenti ezáltal a fájdalmas napsütés veszélyét. Nivea-Crém az egyedüli bőrcrém, amely Eucenitet tartalmaz és ezen alapul a hatása. Tehát Nivea-Crém beborult égnél is!
Dobozokban Lei 10. — 34. — 72. —
Tubusokban 12000 rubel. — 1. — 10. — 49. —
Emil Ziegler, Brasov, Brasov, Vasut-uca 43

Lemondott a máltai kormány

A Vatikán a máltai események miatt elhárít magától minden felelősséget. Valószínűleg felfüggesztik az alkotmányt

London, június 21. A Reutter távirati iroda jelenti Rómából, hogy a Vatikán a máltai kérdéssel kapcsolatban Fehér könyvet bocsátott közre, melyben elhárítja a felelősséget a Szentszéktől a máltai események tekintetében. A Vatikán dokumentumokkal kívánja igazolni, hogy mint mindenütt, úgy Máltában is arra törekedett, hogy a papság a béke és a vallás egysége törekedés ügyét szolgálja, a Szentszék Anglia és a katolicizmus közötti tárgyalások megújításá Lord Strickland máltai minisz-

terelnök üzelmeinek tulajdonítja és bigéri, hogy a jövőben sem fog elmulasztani egyetlen alkamat sem, amely a normális állapothoz való visszatérést előmozdithatja.

London, június 21. A máltai kormány lemondott. A lapok valószínűnek tartják az alkotmányosság átmeneti felfüggesztését.

Lord Strickland máltai miniszterelnök tegnapi Clynes birodalmi belügyminiszterrel tárgyalt.

Gandhi poonai internáltságában fontos tárgyalásokat folytat a polgári ellenállás megszüntetésére

India több városában ismét megkezdődtek a zavargások

Az összeütközéseknek mintegy 300 kórházba szállított sebesültjük van. Gandhi engedett merev követeléseiből?

London, június 21. A British United Press jelenti Bombayból, hogy India több városában újra megkezdődtek a zavargások. Daccaban, Kalkuttában közelében a hinduk és a mohamedánok csapatok össze s ennek során mindkét részben több halott és súlyos sebesült maradt a küzdőtéren. A hinduk a szereddél lélyegzik meg a rendőrök magatartását, akik állítólag teljes semlegességgel szem létek a mohamedánok kegyetlenkedéseit. Bombayban tegnap két népes diákl felvonulást a rendőrök bambuszbotokkal vertek szét. A tartományi kormányzat betiltotta a további felvonulásokat. Bombay tartomány több kisebb városában az újabb összeütközéseknek mintegy háromszázötven kórházba szállított sebesültje van.

A Daily Express peshavari távirata

szerint északnyugaton a helyzet még mindig nyugtalanító. Az angol hadirepülőgépek tevékenysége állandósult.

London, június 21. A Daily Telegraph bombayi jelentése szerint Gandhival poonai internáltságában fontos tárgyalások vannak folyamatban a polgári ellenállás mozgalmanak szüneteltetése érdekében. A tudósító azt az információkat kapta, hogy Gandhi engedett eredeti feltételeiből és a most folyó titkos tárgyalásokon csak a sóadó megszüntetését követelte, valamint a teljes amnesztiát az összes politikai elítéltek számára.

Gandhi utóda néhány párizsi lap munkatársa előtt megerősítette a poonai titkos tárgyalásokról szóló híreket. A hindu közvélemény élénk figyelmet tanúsít a tárgyalások iránt.

Viktoria hercegnő, Lloyd George, Baldwin és Shaw — öltözőjében látogatták meg Moissit

London, június 21. Az angol főváros művészi köreiből az utóbbi napokban egyből sem beszélnek, mint Moissi vendégszerepléséről. A kiváló színész szokatlan sikereket ért el, különösen Hamlettjével és az „Élő holttest” Fedja szerepében. Moissi annyira tud angolul, hogy néhány hét múlva egy angol társulattal fogja játszani Hamletet. Egy újságíró meginterjúvta a kiváló színészt és megkérdezte tőle, melyek

voltak legszebb élményei Londonban. Moissi azt válaszolta, hogy két élménye volt. Az egyik egy háborus emlék, a másik Bernard Shaw-val való találkozása. A háborus emléket így mondta el:

„Tegnap kaptam egy levelet, amelyben egy Mr. Blennerhasselt nevére írta, hogy meglátogathasson. Nem tudtam, ki ez az ember, de mindenesetre megkértem, hogy jöjjön el hotelembé.”

„Ha emlékszik, — szöjt a bemutatkozás után Mr. Blennerhasselt — én vagyok az, aki önt Calaisban, amikor aeroplánját lelőttük, elfogtam. En voltam akkor Calais parancsnoka és véletlenül jelen voltam, amikor ön leszállásra kényszerült. Azonnal felismertem magát. Nem volt nehéz, mert Münchenből ismertem, ahol én akkor jártam az egyetemre, amikor ön a Künstlertheaterben működött. Természetesen szerettem volna, ha az én parancsnokságom alatt marad, de ez nem sikerült, mert ön a francia szakaszban bukott le gépével, úgy, hogy kénytelen voltam önt átadni a francia tiszteknek.”

— Amikor ezt mondta — folytatta Moissi — azonnal visszaemlékeztem az eseményre, akárcsak ma történt volna. Emlékszem, ennek az urnak első szavaira:

— Foglyul ejtem önt, de nem fogjuk lelőni.

Ez a lovagiasság a háboruban a legnagyobb ritkaságok közé tartozott. Összebarátkoztam Blennerhasselt urral, aki magasállású állami tisztviselő és már a háboruban is kitüntették azzal, hogy 1918-ban a berni konferenciára kapott delegációt. Ö birta rá Kühlmann, a híres, békéshangú beszédének megtartására.

Második élményem Bernard Shaw volt, aki magához invitált és néhány óra hosszat tölthettem társaságában. Shaw mindenekelőtt tiltakozott a vád ellen, hogy az utóbbi időben reakciós lett volna. Soha, élete egyetlen pillanatában nem volt reakciós és nem is akar az lenni. Számos problémáról beszélt, amely engem is állandóan foglalkoztat. Ezuttal nem gunyolódott, nem szatírizált, nem volt cinikus, csak költő volt, aki odafigyel az egész világ szívverésére. Nagy költő, aki megtalálja a nagy összefüggéseket.

Bernard Shaw megkérdezte, miért nem hoztam el feleségemet, mire azt feleltem, hogy az asszony kíváncsi volt Whitechapelre, London zsidó negyedére. Shaw erre diabolikus mosollyal megjegyezte: „Effelét Európában is láthat. Igazán, nem ez Londonnak legfőbb látványója”.

Moissi — írja az újságíró — megkért, jöjjenek este öltözőjébe. Amikor felvonásokban beléptem, már ott találtam Viktória hercegnőt, az angol király hűgát, aki kedélyesen és cigarettázva ült a kezeveten és diskurált Moissival. Később az öltözőbe jött Lloyd George felesége és leánya, majd a fiatal Baldwin és számos más angol előkelőség. Moissi állva diskurált az angol nagyurakkal, akik ezuttal bohémes közvetlenséggel társalogtak egymás között és a művésszel.

JUL. TEUTSCH
Mindenféle tűzoltófelszerelés, kézi és motorfejszkekék, tomlok, létrák stb.
Kérjen árjegyzéket és ajánlatot
gépgyár Brasov. — Postafiók 78

Uj kezezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott
20%
kedvezményt szobaárainkból
10%
kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni
Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház
előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.
PARK SZÁLLODA Budapest
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

Megnyilt!
Románia első
Bullámfürdője
Püspökgyógyfürdőben
Oradea mellett

Éles szavak

szavak

May

Bucuresti—Bukaresti
Uj Kelet tudósítója délelőtti ülésen Pittaritak leszállítását megszüntetését és a új termés finanszírozását.

Vadák ellen

Manolín a nagygyar ellen emel vádkövet el.
P. Ionitescu államgyar ellen a pénzügyminiszter járhatott el a nagygyar ellen, mert a Garoff engedti a fűgéből (szgyártást).

Leon kérdezi, mi a pénzügyminiszter Ionitescu megállapításai jogi niszteriumok jogi dése sok kívánnivaló fogják szervezni ez Rusanescu szintén tésének fontosságát.

A Tit

Popescu Zorica a ket teszi szövé.

Fischer dr. kéri ügyének iratát.

Mirescu szocialista a gabonáarak esőkl nyér ára változatlan pékek nem akarnak nyereségről, úgy elgot a katonai sütő Ceausoglu kifogás nóm intézetek tisztizést kapnak.

Leon a színajai lyezett szerencsésjáté

Megszavajavaslata

Mirescu tiltakozik miniszterek nem vá selők napirend előtt

Ezután a bírói módosítását tárgyal ismeretes, dr. Fischer a kamara elé.

D. R. Ioanitescu. jelentik, hogy megsavlatot.

Iunian igazságügy tet mond ezért a Hóiban tábornok méltóság létesítésérvaslatot.

Condescu hadgy lása után a kamara vaslatot.

Ezután folytattál javaslat részletes vi Bucuresti—Bukare kamara ma delutáni alelnök bejelenti, h gesi képviselő lemoról. A mandátumot jelenti ki.

Ezután áttérnek lyeen a kormányt keciók kötésére felhavaslatok vitája szereskedelmi miniszter rámutatva arra, hog vámtarifa nem tett konvenciók megkötéraszpárti kormány pitott meg, amely dultak a tárgyalások államokkal. Az eg tésére annál is im mert több európai ávákia. Ausztria és emelték a mezőgazd viteli illetéket.

Cuza szól hozzá. Azt állítja, hogy a megfelelőknek a m parazita ipart rész Ezután a kamar Olaszországgal kötő ügyi és keresked részleteiben is a által a bírák szervez módosítására vonatk javaslatot.

Ezután Manolies

Éles szavazás D. R. Ioanîtescu volt miniszter és Gafencu alminiszter között

Szenvedélyes viták között szavazta meg a kamara az egészségügyi törvényt

Mayer Ebner a csernovíci pénzügyigazgató adóterrorja ellen interpellált

Bucuresti—Bukarest, június 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délelőtti ülésén Pitzigoi kéri a szállítási árak leszállítását, a kiviteli illetékek megszüntetését és a kitűnőnek ígérkező új termékek finanszírozását.

Vádak a Löblé-szeszgyár ellen

Manolin a nagyváradi Löblé-szeszgyár ellen emel vádat, amely adócsalást követ el.

P. Ionîtescu alminiszter felvilágosítja, hogy a pénzügyminisztérium nem járhatott el a nagyváradi szeszgyár ellen, mert a Garoflid-féle törvény megengedi a fűgéből (smochine) való szeszgyártást.

Leon kérdezi, miért nem felebbezett a pénzügyminisztérium?

Ionîtescu megállapítja, hogy a minisztériumok jogi osztályainak működése sok kívánivalót hagy hátra. Át fogják szervezni ezeket az osztályokat.

Rusanescu szintén a termékek értékesítésének fontosságát hangsúlyozza.

A Timisana bank bukása

Popescu Zorica a túlzott adókövetések teszi szavá.

Fischer dr. kéri a Timisana bank ügyének iratait.

Mirescu szocialista megállapítja, hogy a gabonárak esőkenése dacára a kenyér ára változatlanul magas. Ha a pékek nem akarnak lemondani a busás nyereségről, úgy élelmiszerek a lakosságot a katonai sütdék útján.

Causoglu kifogásolja, hogy az autonóm intézetek tisztviselői túlmagas fizetést kapnak.

Leon a színejai kaszinóban engedélyezett szerencsejátékot teszi szavá.

Megszavazzák dr. Fischer javaslatát

Mirescu tiltakozik az ellen, hogy a miniszterek nem válaszolnak a képviselők napirend előtti felszólalásaira.

Ezután a bírói szervezeti törvény módosítását tárgyalják, amelyet, mint ismeretes, dr. Fischer József terjesztett a kamara elé.

D. R. Ioanîtescu, Leon és Rautu kijelentik, hogy megszavazzák a javaslatot.

Iunian igazságügyminiszter köszönetet mond ezért a Háznak.

Hoiban tábornok referálja a marsalli méltóság létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Candescu hadügyminiszter felszólalása után a kamara megszavazta a javaslatot.

Ezután folytatták az egészségügyi javaslat részletes vitáját.

Bucuresti—Bukarest, június 21. A kamara ma délutáni ülésén Perieteanu alelnök bejelenti, hogy Radulescu argesi képviselő lemondott mandátumáról. A mandátumot megüresedettnek jelenti ki.

Ezután áttérnek a napirendre, amelyen a kormányt kereskedelmi konvenciók kötésére felhatalmazó törvényjavaslatok vitája szerepel. Madgearu kereskedelmi miniszter szólal fel elsőnek, rámutatva arra, hogy az eddigi magas vámtarifa nem tette lehetővé hasonló konvenciók megkötését. A nemzeti pártzárta kormány új vámtarifát állapított meg, amelynek alapján megindultak a tárgyalások az egyes európai államokkal. Az egyezmények megkötésére annál is inkább szükség van, mert több európai állam, így Csehszlovákia, Ausztria és Németország felémelték a mezőgazdasági termékek beviteli illetékét.

Cuza szól hozzá elsőnek a vitához. Azt állítja, hogy a tárgyalások során megfélekedtek a mezőgazdaságról és a parazita ipart részesítik előnyben.

Ezután a kamara megszavazza az Olaszországgal kötött hajózási, egészségügyi és kereskedelmi szerződéseket. Ugyancsak megszavazza a kamara részleteiben is a dr. Fischer József által a bírák szervezetéről szóló törvény módosítására vonatkozólag beterjesztett javaslatot.

Ezután Manoilescu közlekedésügyi

miniszter válaszol D. R. Ioanîtescu volt bányai alminiszternek a vasúti munkások helyzetére vonatkozóan elmondott interpellációjára. Manoilescu közli, hogy most tanulmányozza a vasúti alkalmazottak statutumát, amelyet az összes érdekelt meghallgatása után fog végleges formájában elkészíteni.

D. R. Ioanîtescu tudomásul veszi Manoilescu választát, majd emelt hangon kijelenti, hogy eddig semmi sem történt a vasúti munkások helyzetének megjavítása érdekében.

Konfliktus D. R. Ioanîtescu és Gafencu alminiszter között

Gafencu miniszterelnökségi alminiszter, aki eddig a közlekedésügyi terec élén állott, az asztalra csap és ingerülten kiáltja D. R. Ioanîtescu felé: — Ez nem felel meg a valóságnak!

Tiltakozom az ilyen inszINUÁCIÓK ellen. En egész tevékenységem alatt sok időt és munkát szenteltem a vasúti munkások ügyének.

D. R. Ioanîtescu: Azoknak a munkásoknak, akiket maga helyezett el.

Pompliu Ionîtescu pénzügyi alminiszter kér szót és megállapítani kívánja, hogy Gafencu nagy gondot fordított a vasúti munkásokra.

D. R. Ioanîtescu: Maga is egészen megváltozott, amióta miniszter lett. Azelőtt egészen más hangon nyilatkozott erről a kérdésről.

Gafencu személyes megtámadtávis címén kér szót és kijelenti, hogy D. R. Ioanîtescu állításai közönséges hazugságok.

D. R. Ioanîtescu aktákkal igyekszik bizonyítani állításainak valóságát. A kamarában a hangulat rendkívül feszült.

szült. A kormánypárti vezetők közötti konfliktus rendkívül kinos hatást gyakorolt a jelenlévőkre.

Viharok az egészségügyi törvény tárgyalásánál

Az incidens után áttérnek az egészségügyi törvény szakaszonkénti vitájára. A karzatok a vita alatt tömve voltak a törvényben érdekelt gyógyszerészekkel, droguistákkal és fogtechnikusokkal. A 413-ik paragrafus vitájánál parázs vita keletkezik.

A kormánypárti parlamenterek két táborra szakadnak. Az egyik a gyógyszerészek favorizálását kívánja, a másik tiltakozik az ellen, hogy a droguistákat megfoszsják jogaiktól. Ezt a csoportot, amelyet Iacobescu beszarábiai képviselő vezetett, a szocialdemokraták, a lupisták és a beszarábiai kormánypárti képviselők támogatják.

Iacobescu módosító indítványt terjeszt be, amely korrigálja a javaslatnak azon intézkedését, amely szerint nem minden gyógyszerész köteles vizsgát tenni. A módosító javaslatot 26 szavazattal 22 ellenében a legnagyobb meglepetésre megszavazzák. Ebből újabb incidens keletkezik, mert dr. Lazar Illés kvesztor azt a kijelentést teszi, hogy az eredményt tévesen hirdették ki. Huszonhat szavazat volt a módosító javaslat ellen és csak 22 mellette.

Megismétlik a szavazást

Leon lupista: Ez közönséges misztifikáció.

Hosszu vita után a szavazást megismétlik. Ez alkalommal Iacobescu módosító javaslatára 31 szavazat esik, mire dr. Iuliu Moldovan közegészség-

Jó izt ad bármely ételnek

Bovril-levesek táplálók

A Bovril-sandwich vajjal legízletesebb

Vezérképviselet: AGECO S. A., Bucuresti, Str. Sf. Ionica 9.

BOVRIL

ügyi alminiszter kijelenti, hogy elfogadja a módosítást.

A szenátus ülése

A szenátus ülésén Bratasanu a mezőgazdaság válsága ügyében interpellálja meg a kormányt.

Popovici pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a kormány mindent megtett a mezőgazdaság krízisének leküzdésére. A Banca Nationalánál külön alapot teremtettek a szövetkezeti bankok szükségleteinek kielégítésére.

Mayer Ebner ugyancsak a pénzügyminiszterhez terjeszt be interpellációt Dumitrescu, Csernovic új pénzügyigazgatója ügyében, aki valóságos adóinkvizíciót fejt ki a város lakosságával szemben. Ebner elmondja, hogy a pénzügyigazgatóval szemben a felháborodás hihetetlenül nagy. A kereskedők esőtörtökön a pénzügyigazgató elleni tiltakozás jeléül egész nap zárva tartották üzleteiket és demonstratív felvonulást rendeztek a város utcáin.

Popovici pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy ő mindig helytelenítette alantas közvegeinek tulkapasait. Kéri azonban, hogy Mayer Ebner aktákkal bizonyítsa, hogy Dumitrescu túllépte hatáskörét.

Egész Poroszországban eltiltották a kampóskereszt viselését

Berlin, június 21. A porosz kormány rendeletet adott ki, amelyben egész Poroszországra eltiltja a kampóskeresztek

viselését. Ugyancsak rendeletileg betiltották a keresztény-szocialisták egyen-

ruháinak viselését is. Hasonló rendelkezést adott ki Berlin rendőrprefektusa.

Királyi interju az United Press-nek

Károly király: Hiszek a demokráciában

A kormány radikális intézkedésekre készül a közéleti tisztaság megóvása érdekében A király utasítására összeírják a földetel terhelő bankadósságokat

Bucuresti—Bukarest, június 21. Károly király nyilatkozatot adott az United Presse Bukarestbe küldött munkatársának. Az uralkodó mindenekelőtt is kijelentette, hogy az alkotmány szellemében és annak keretein belül kívánja az ország ügyét szolgálni.

— Hiszek a demokráciában — mondotta Károly király — még pedig a nemesebb értelemben vett konstruktív demokráciában. Meg vagyok győződve róla, hogy ez a kormányzási forma hozzá fog járulni a román nép politikai és erkölcsi erejének emeléséhez.

Elmondotta ezután az uralkodó, hogy legelsőbb feladatának tekinti a közigazgatás modernizálását és a lakosság kultúrnoívójának emelését. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy a régi pártvezérekkel kívánja-e az uralkodó programját megvalósítani, a király a következőket felelte: — Igyekszem fogok mindenekelőtt is az én generációm közreműködését igénybe venni.

Végül elmondotta Károly király, hogy gyermekének, Mihály trónörökösnek mindenekelőtt is emberi nevelést kíván adni. — Azt akarom — mondotta — hogy egy nevelkedjék, mint bármelyik más kortársa.

viselő vagy szenátor ilyen vállalatoknak igazgatója, vagy cégvezetője sem.

Károly király tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Pan-Halippa ideiglenes munkügyi és egészségügyi minisztert, aki tárcája ügyeiről részletes jelentést tett az uralkodónak. Pan-Halippa egyúttal Bessarabia helyzetéről is beható tájékoztatást nyújtott.

A képviselői összeférhetetlenség

A kamara elé tegnap parlamenti kezdeményezésből a törvényjavaslatot terjesztették be az összeférhetetlenségéről. A javaslat szerint egyetlen képviselő, vagy szenátor sem lehet valamely lukratív részvénytársaság, vagy közkereseti társaság igazgatójának, vagy felügyelőbizottságának tagja, ha legalább 20 százalékát a vállalat részvényeinek nem bírja és ekkor is csak abban az esetben, ha a vállalat semmiféle üzleti összeköttetésben nem áll az állammal, vagy annak valamelyik jövedéki üzemével. Nem lehet a kép-

viselő vagy szenátor ilyen vállalatoknak igazgatója, vagy cégvezetője sem.

Összeírják a földbirtokok terhelő kölcsönöket

A Curentul szerint Mihaiache rendeletet bocsátott ki, amelyben sürgősen elrendeli az összes földbirtokok hitelviszonyainak statisztikai összeállítását. Erre részint az adóterhek megállapítása, részint pedig a Creditul Agricol előkészítése végett van szükség. E rendelet kibocsátására, hír szerint, legfelsőbb kívánságra került a sor.

Egy ember csak egy állást tölthet be

A pénzügyminiszter körlevelet intézett valamennyi miniszteriumhoz azzal a kéréssel, hogy terjesszenek a legrövidebb időn belül egy kimutatást azokról a tisztviselőkről, akik többféle állás után többféle illetményt luznak.

— A walesi herceg 36 éves. Londonból jelentik: A walesi herceg szüik család körben a jövő héten ünnepli 36-ik születésnapját. Erzsébet hercegnő, a yorki hercegi pár leánya és Mary hercegnő két kis gyermeke, nagybátyjuknak ez alkalomból különleges meglepetést készítettek.

Amatőrök EMKE Drogeriában
 férýképzésti lemezeket, papirokat, vegyszereket nagy választékban szerezhétnék be az
 CLUJ, PIATA UNIRII TELEFON 2-50

szólt a bemutat-
 nerhasselt — én va-
 Calaisban, amikor
 elfogtam. Én vol-
 paranesnoka és vé-
 amikor ön leszáll-
 zommal felismertem
 éz, mert München-
 akkor jártam az
 a Künstlertheater
 észetesen szerettem
 nesnokságom alatt
 ikerült, mert ön a
 bukott le gépével,
 voltam önt átadni
 ...
 ndotta — folytatta
 isszaemlékezem az
 ma történt volna.
 z urnak első sza-
 ...
 nt, de nem fogjuk
 ...
 a háboruban a leg-
 köze tartozott. Ösz-
 nerhasselt ural-
 ami tisztviselő és
 kitüntették azzal,
 konferenciára ka-
 rta rá Kühlmann,
 beszédének megtar-
 ...
 em Bernard Shaw
 nvitált és néhány
 em társaságában.
 tiltakozott a vád
 időben reakciós lett
 retlen pillanatában
 nem is akar az
 emárol beszélt, a-
 dóan foglalkoztat
 dott, nem szatíri-
 s, csak költő volt,
 z világ szívverésé-
 megtalálja a nagy
 ...
 megkérdezte, miért
 ségemet, mire azt
 zony kíváncsi volt
 on zsidó negyedé-
 s mosollyal meg-
 rópában is láthat,
 annak legfőbb lát-
 ...
 ságíró — megkért,
 Amikor felvonás-
 ott találtam Vik-
 ngol király hugát,
 nettázva ült a ke-
 Moissival. Később
 d George felesége
 al Baldwin és szá-
 óség. Moissi állva
 agyurakkal, akik
 etlenségéleg társa-
 és a művészszel.

Tilos a német birodalmi képviselőknek sportingben megjelenni a parlament ülésein

Hindenburg elfogadta Moldenhauer pénzügyminiszter lemondását

Október elsején megszűnik a megszállott területek minisztériuma

Berlin, június 31. Hindenburg birodalmi elnök Moldenhauer birodalmi pénzügyminiszter lemondását elfogadta és ideiglenesen Brüning birodalmi kancellárt bizta meg a birodalmi pénzügyminiszteri tere ellátásával.

Hindenburg elnök meleg köszönőiratot intézett Moldenhauer birodalmi pénzügyminiszterhez távozása alkalmából.

A birodalmi gyűlés tegnapi ülésén Treviranus, a megszállott területek minisztere bejelentette, hogy a kormány október elsején megszűnteti a megszállott területek minisztériumát. Treviranus ezután nyilatkozott a Saar-tárgyalásokról is. A birodalmi gyűlés ezután elfogadta a megszállott területek költségvetését. Ma az amnesztia-javaslatot tárgyalják.

Berlin, június 21. Néhány nappal

Milyen problémák állanak Moldenhauer bukásának hátterében?

Az a körülmény, hogy Hindenburg elnök elfogadta Moldenhauer birodalmi pénzügyminiszter lemondását, nemzetközi viszonylatban is figyelemreméltóvá teszi azokat a főleg gazdasági természetű problémákat, melyeket a lemondott birodalmi pénzügyminiszter nem tudott megoldani s így bukása elkerülhetetlen lett.

Tudvalevő, hogy a Young-terv ratifikálása csak szisztematikusabbá tette, de lényegében nem enyhítette a Németországra nehező jóvátételi terheket. Ezzel szemben a német szociálpolitikai intézmények egyre nagyobb terheket raktak az államra, mely már évek óta kiegyensúlyozatlan költségvetéssel dolgozik. Már Müller-Franken kormányzása alatt is az államháztartás körülbelül hétszázmillió aranymárka deficitet küzdött, amely Brüning kormányza alatt 50 millió márkával növekedett meg. Müller-Franken szocialista kormányzata azért távozott a birodalom éléről, mert nem volt hajlandó a polgári pártoknak azt a követelését teljesíteni, hogy a szociálpolitikai intézményekben leépítés történjék; sőt ellenkezőleg: Müller-Franken még fokozni akarták a szociális terheket, főleg pedig a munkanélküli segély összegét akarták emelni.

Az új Brüning-kormány pénzügyminisztere a 750 millió márkányi deficitet új adók kitalálásával, illetőleg a régi adók felemelésével akarta lecsökkenteni, azonban ez nemcsak a szociáldemokraták ellentállásába ütközött, de nem talált szimpátiára a demokraták és a német néppártiak között sem. Molden-

hauer annak ellenére sem tudta keresztülvinni új adójavaslatait, hogy 1931-re adócsökkentést ígért be. Lemondásának tehát ez a tulajdonképpeni tárgyi oka.

előtt egyik kommunista birodalmi gyűlési képviselő sportingben jelent meg az ülésteremben és ebben az öltözetben beszédet is akart tartani. Az elnök nem adta meg a szólás jogát, amit a képviselő kifogásolt.

Az incidenssel a birodalmi tanács is foglalkozott s azt a határozatot hozta, hogy a törvényhozás ülésein csak a testület méltóságának megfelelő öltözetben lehet megjelenni s ezért a jövőben a terembe sem fogják beengedni a hiányosan öltözött parlamenti tagokat.

Paris, június 21. A Matinben Brüning-nyilatkozat jelent meg, melyben a német birodalmi kancellár nagyjelentőségű kezdeményezésnek jelenti ki Briand páneurópai tervét és egyik célravezető utnak tartja a német-francia együttműködés megvalósítása felé.

hauer annak ellenére sem tudta keresztülvinni új adójavaslatait, hogy 1931-re adócsökkentést ígért be. Lemondásának tehát ez a tulajdonképpeni tárgyi oka.

A francia sajtó szerint Bethlen londoni látogatása a magyarországi olasz befolyás csökkenését fogja eredményezni

Az angol konzervatív párt nem működik együtt Macdonaldal a munkanélküliség enyhítésében

Paris, június 21. Több lap némi izgalommal kommentálja Bethlen István magyar miniszterelnök londoni utjának várható eredményeit. Utalnak arra, hogy a látogatás Anglia és Magyarország közeli kapcsolatát eredményezheti.

Partinax, az Echo de Paris hasábjain hosszú cikkben ír Bethlen londoni látogatásáról és támadást intéz Briand Páneurópai terve ellen, ami szerinte újra csak arra lesz jó, hogy az elégedetlen ál-

De nem kevés járult hozzá bukásához a munkanélküliség problémája is. Moldenhauer ugyanis a munkanélküliség csökkenésével is igyekezett a deficitet csökkenteni, azonban a szocialisták, akik a birodalmi gyűlés legnagyobb pártját képezik, hallani sem akartak a munkanélküli segély csökkentéséről, annak ellenére, hogy a többi polgári pártok Moldenhauer ezirányú javaslata mellett foglaltak állást.

Moldenhauer a parlamentben kísérletet tett arra, hogy a szociáldemokratákat meggyőzze az egész országra ránevezendő súlyos gazdasági válságban a tőke és a munka ellentétei békés áthidalásának szükségességéről. Ezalatt Moldenhauer a bérek csökkentését értette s azt hangoztatta, hogy a munkásoknak be kell látniok, miszerint egy gazdasági összeomlás őket is csak a romlásba viheti. Hangoztatta továbbá, hogy ezek a bérredukciók csak átmeneti jellegűek volnának, amelyekkel egyidejűleg az árak csökkentése is feltétlenül bekövetkezne. A munkások bérredukciójával egyidejűleg a fix-fizetéses alkalmazottaktól is hasonló áldozatokat kért Moldenhauer, az úgynevezett „Not-Opfer“-t, ami által az államháztartás kiegyensúlyozása megvalósítható volna.

Moldenhauernek eme indítványát a

Moraru Villa

Govora-fürdőn nagyon szép fekvésű helyen kiadó szobák kaphatók, rendkívül olcsó áron.

Viz minden szobába bevezetve

szocialisták a legélesebben ellenezték, hangoztatva, hogy ha áldozatot kell hozni, úgy a tőke hozzon áldozatokat. De a fix-fizetéses alkalmazottak fizetésének redukióját is, maguk a tartományok is élesen elutasították. Érdekes, hogy a demokrata sajtó határozottan az állami tisztviselők szükség-áldozata mellett tör lándzsát, hangoztatva, hogy olyan kritikus időben, mint a mai, azoknak kell áldozatot hozniok az állam érdekében, akiket az állam tart el. A demokrata sajtó szerint eme áldozatkészség meg nyilvánulása esetén a külföld is szívesebben hitelezne Németországnak, amely a külföldi tőke segítségével fel tudná lendíteni gazdasági életét.

Moldenhauer bukása azt bizonyítja, hogy a német közvélemény tulnyomó többsége elutasító állásponton van a fenti javaslatokkal szemben és így a következő pénzügyminiszternek valamilyen más megoldásról kell gondoskodnia a deficit megszüntetése érdekében. Hogy ez sikerülni fog-e, nem valószínű. Az újonnan kinevezendő pénzügyminiszter minden bizonnyal meg fogja próbálni, de ha kísérletezése hasonló kudarcra fog járni, mint a Moldenhaueré, úgy valószínűleg nem marad más hátra, mint az új választások kiírása. A választások után az új minisztérium minden bizonnyal majd új megoldási lehetőségeket fog találni.

A delegáció már Angheliescu b

amely többek között mondja:

„Az antiszemita kis csoportja a hatratu támogatású állandó terrorizmus lakosságát és helyzetet teremti mára. Ez a band ürgye alatt vere tőri be, a rendőrságok pedig passz vandализmusok előtóságok mégis köz abban az esetben lyik megtámadott részél. Az ügyész rendszerint az lesdókat leartoztat alazzák és beduty Tizenöt ségtől őrségt

A báltii sétatér

terre van az új méterre a rendőcuzista banda, a Creanga-gimnázium nap-nap után megkelőket. A támas mutakoznak hősiozregekkel és gyszemben. Ezeket egyszerű késeiket isdásokat egy Vlaszetű volt oroszorsgimnáziumi tanár az iskolában, min széleskörű cuzista A zsidó tanulókatról fejt ki hulligá a tény közismert igazgatója, sem nem tartotta szük

Még a jében

Engedtessek megjegyzés — írja a cári Oroszországban jában sem volt letalos személyek szemérmetlen móttámadások naponl. Junius 16-án este egyénből álló band által lakott uccakat a zsidókat, ak tak, véresre vertésabb módon megkölös a zsidó ucc tartott anélkül, hőtárltek volna. A zsidó gyűlt össze megpróbálták megyonából a menthatban jelentek nhatóságok. A főüg szárok és a rendő a zsidókat, szidalm általános impresszi

380.000 ukrainai zsidó áll existenciánélkül

Az orosz államvasutak nem alkalmaznak zsidó munkásokat

Moszkva, június 21. Az Uj Kelet tudósítójától. A KOMZET kormánybizottságának főtitkára, Kantor kijelentette, hogy Ukrajnában 380 ezer zsidó áll minden existenciánélkül. Ezek közül 72 ezer kereskedő volt előzőleg, 50 ezer pedig háziiparos, akik azonban nem tudnak nyersanyagot szerezni maguknak, hogy dolgozhassanak. A többiek részint munkanélküliek, részint pedig olyanok, akiknek semmilyen foglalkozásuk nincs. Ha a deklasszált helyzetén javítanak is, a 380 ezer zsidó megélhetése problematikus marad. Kantor kijelentései szerint az elmúlt három esztendő alatt mintegy 60 ezer zsidónak juttattak helyet a termelésben. 15 ezer zsidót zsidó kolóniákban helyeztek el és 10 ezer zsidónak lehetővé tették, hogy mezőgazdasági munkálatokban résztvegyenek.

A legutóbbi hivatalos kimutatások szerint 1929 októberétől 1930 júniusáig több mint 900 zsidó háziiparosműhelyt zártak be Fehéroroszországban elviselhetetlen adók és az adófelügyelők zaklatásai miatt. Félhivatalos közlemények is elismerik, hogy a fehéroroszországi zsidó háziiparosok a törvény által megállapított adók négyszeresét fizetik. Ha egy háziiparos, vagy kisiparos két-három nappal késlekedik az adóbefizetésnél, úgy elárvereztetik gé-

peit, nyersanyagát és a kész árukat is.

A moszkvai „Emes“ című kommunista lap hosszú cikkeiben számol be arról, hogy mily embertelen üldözéseknek vannak a fehéroroszországi kisiparosok az adóvégrehajtók részéről kitéve.

Moszkva, június 21. A Charkovi „Stern“ című jiddis nyelvű kommunista lap elpanaszolja, hogy a szovjet-oroszországi államvasutak nem akarnak zsidó munkásokat alkalmazni. Annak ellenére, hogy az ukrainai központi bizottság vasutasszolgálatra utasította a zsidó munkásifjakat, a szakszervezetek nem ajánlanak zsidókat a vasutaknál való alkalmaztatásra. 181 ezer ukrainai vasutas munkás közül mindössze 1581 zsidó van. A „Stern“ követeli, hogy vonják felelőségre azokat, akik a zsidó munkások háttérbeszorításában bűnösöknek bizonyulnak.

cipő elegáns, tartós és olcsó! Kapható minden jobb üzletben.

Techirgiol-fürdő

Hires hideg és iszap fürdők, gyönyörű tengeri strandfürdő

Meleg fürdők azonnali hatással női betegségeknel, szkrofulózisnál (nyitott, vagy zárt), mindenfajta gennyezésnél, a leg-erősebb csuzrohamoknál, farzsábanál, érelmeszesedésnél

A fürdőidény május 15-én kezdődik s október 1-ig tart. Egy ágyas szoba 600—1500 Lei (május 15-től június 15-ig). Két ágyas szoba 1000—2000 Lei (május 15-től június 15-ig).

A tavon motoros osónakok, jazz-band, színház, katonazene, különböző szórakozások. — Minden osztályu éttermek, ebéd szemlyenként 40 Lei. — Olcsó piac és konyhák családok részére

Meleg iszapfürdők, akárhány veder iszappal 300 Lei, hivatalnokoknak 70 Lei lepedő használatl

Vasut az állomásig. — Váltson jegyet Techirgiol állomásig. Leveezés: a „Sindicatul Proprietarilor“ címre küldendő, a megérkezésnél felvilágosítást szerezhet sz állomási irodában.

Községi előjáróság és a Tulajdonosok Szindikátu

SPORTÉRMEK Ukszerkereskedelmi R.-T.-nál Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám.

„Ezt még a cári Oroszországban sem lehetett csinálni“

Báltiben a főügyész vezetésével verik a cuzisták a zsidókat

A bálti-i parlamenterek megdöbbenő memorandumban tárták fel Angheliescu belügyi alminiszter előtt a hónapok óta folyó antiszemita terror:

Bucuresti—Bukarest, június 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Több ízben beszámoltunk arról, hogy a beszarábiai Bálti városban már hosszú idő óta napirenden vannak az antiszemita kilengések anélkül, hogy a hatóságok megtekintették volna a szükséges intézkedéseket. A belügyminisztérium állandóan megnyugtató kommunikét adott ki. Angheliescu belügyi alminiszter pedig tegnap délelőtt magához kérte az újságírókat és szemrehányást tett nekik, hogy légből kapott híreket közölnek az állítólagos bálti antiszemita tüntetésekről. Báltiban — mondotta Angheliescu — mindössze annyit történt, hogy a zsidók provokáltak egy cuzistát. A sors iróniája hozta magával, hogy amidőn az újságírók elhagyták Angheliescu alminiszter szobáját, szemben találtak magukat a bálti parlamentereknek egy delegációjával, amelyet Leanea, Hoffmann, Mata képviselők, Pascu szenátor, Pirogan bálti polgármester és dr. Caluc vezettek. A delegáció azért jött a belügyminisztériumba, hogy tiltakozzék a három hónap óta ugyszólván naponta megismétlődő antiszemita kilengések ellen.

„A helyi hatóságok jóakaratú támogatásával“

A delegáció memorandumot nyújtott át Angheliescu belügyi alminiszternek, amely többek között a következőket mondja:

„Az antiszemita agitátoroknak egy kis csoportja a helyi hatóságok jóakaratú támogatásával három hónap óta állandóan terrorban tartja a városka lakosságát és valóságos türethetetlen helyzetet teremtnek a zsidóság számára. Ez a banda hazafias jelzések ürügye alatt verekszik, járókelők fejéit fűri be, a rendőri és igazságügyi hatóságok pedig passzív asszisztálnak a vandalizmusok elkövetésének. Ha a hatóságok mégis közelbőlnének, úgy ez csak abban az esetben történik, ha valamelyik megfutamodott zsidó védekezni merészel. Az ügyészség beavatkozásának rendszerint az lesz a vége, hogy a zsidókat letartóztatják, megverik, megállazzák és bedutyízzák.

Tizenöt méterre az ügyészségtől és 50 méterre a rendőrségtől

A bálti sétaterén, amely tizenöt méterre van az ügyészségtől és ötven méterre a rendőrprefektúrától, egy cuzista banda, amely főleg a Jon Creanga-gimnázium tanulóiból áll, nap-nap után megtámadja a zsidó járókelőket. A támadók különösen akkor mutatkoznak hősiesnek, amikor nőkkel, öregekkel és gyermekekkel állnak szemben. Ezeket véresre verik és nem egyszer késeiket is használják. A támadásokat egy Vladimir Novitzki nevezetű volt oroszországi detektív és State gimnáziumi tanár vezetik. Utóbbi ugy az iskolában, mint annak falain kívül széleskörű cuzista tevékenységet fejt ki. A zsidó tanulókat üldözi és a katedráról fejt ki huligán propagandáját. Ez a tény közismert és sem a gimnázium igazgatója, sem más hatósági vezető nem tartotta szükségesnek közbe lépni.

Még a cári Oroszország idejében sem

Engedtessek meg nekünk egy megjegyzés — írja a memorandum. Még a cári Oroszországban, a pogromok hazájában sem volt lehetséges, hogy hivatalos személyek ily szegyetlen és szemérmetlen módon izgassanak. A támadások naponként megismétlődnek. Június 16-án este egy ötven-hatvan egyenből álló banda betört egy zsidók által lakott uca összes ablakait. Azokat a zsidókat, akik védekezni próbáltak, véresre verték és a legborzalmasabb módon megkínózták őket. A rombolás a zsidó uceákban órák hosszat tartott anélkül, hogy a hatóságok közbe léptek volna. A rombolás híreire több zsidó gyűlt össze az uceában, akik megpróbálták menteni testvéreik vagyonaiból a menthetőt. Ebben a pillanatban jelentek meg a láthatáron a hatóságok. A főügyész, a rendőrkomszárók és a rendőrök el kezdték verni a zsidókat, szidalmazva őket. Az volt az általános impresszió, hogy a hatóságok

a cuzista banda segítségére siettek“.

A főügyész sajátkezűleg veri a zsidókat

A delegáció tagjai több aláírással nyilatkozatot mutattak be Angheliescu belügyi alminiszternek, amelyben szemtanuk állítják, hogy a bálti törvényszék főügyésze sétatáborjával ütötte a zsidókat. Ugyanez a főügyész hivatalos látogatást tett State professzor, a cuzisták vezérének lakásán, akivel igen barátságosan elbeszélgetett. A főügyésznek azonban gondja volt arra is, hogy táviratot küldjön a belügyminisztériumnak, hírül adva, hogy két zsidó megvert egy parasztot.

A delegáció audienciája során éles vita támadt a bálti képviselők és Angheliescu belügyi alminiszter között. Angheliescu ugyanis azt állította, hogy a

zsidók provokálták az incidenseket. A delegátusok élesen tiltakoztak ez ellen és egész sereg megtörtént esetet soroltak fel annak bizonyítására, hogy minden egyes alkalommal a megvert zsidókat igyekeztek agentprovokátoroknak beállítani.

Ha a hatóságok nem teszik meg kötelességüket

Mata képviselő a következőket mondta Angheliescunak: — A hatóságok, ha akartak, tudták hatásos intézkedéseket tenni a kommunista agitátorok ellen. Ha a belügyminisztérium ösztönöz kivanja az antiszemita agitációk elfojtását, úgy módjában áll ezt megcsinálni. Vagy a belügyminisztérium megteszi kötelességét, vagy pedig a bálti zsidó lakosságnak jogában áll önvédelmét megszervezni cuzis-

Bratianu Vintila rövidesen távozik a liberális párt éléről

Bratianu György a végső győzelemig akar harcolni

Bucuresti—Bukarest, június 21. Egyes lapok értesülései szerint a liberális párt vezérei nagy aggodalommal figyelik Bratianu Gheorghe akciójának térdhódítását. Az a terv merült fel, hogy Bratianu Vintila lemondjon és átadja helyét Ducának, aki a siker nagyobb esélyeivel venné fel a harcot Bratianu Gheorghe szervezkedésével szemben.

Ma már kétségtelenül megállapítható, hogy a liberális pártnak már egy jelentékeny része áll Bratianu George mögött, aki az elmúlt napokban pártjának olténiai és bányai szervezői által folytatott tárgyalásokat. A jasi liberális klubban az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek letépték a pártvezérek képeit,

egyedül George Bratianu képét hagyták meg a falon.

Bratianu György új klubjának tegnapi megnyitása alkalmával fogadta az újságírókat, akiknek elsősorban köszönetet mondott a sajtónak ugyszólván egyhangú rokonszenves magartása miatt, amelyben az ő mozgalmát részécsítették. Hangsúlyozta, hogy mozgalmához a liberális párt túlnyomó tömegei csatlakoztak és azokra az elemekre, akik ezt nem tették, vagy akik megfélemlítve — anyagi vagy egyéb érdekségeik miatt — visszavonultak, azokra nincs is szüksége a pártnak. (Bratianu nyilván Viktor Diamandira célozott, akit a libe-

SCHÖCK
orthodox flu Internátus
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 38.
A Névv tanévra kibővített arányokban nyílik meg.
Az összes elemi és középiskolák közelében.
Szeretetteljes gondosság!
Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri bö étkezés!
Múltányos díjak! Külön számla nincs!
Folyó tanévben félbentlakók még elfogadtnak

ta támadókkal szemben.

Ez a kijelentés módfelet felbőszítette Angheliescu belügyi alminisztert, aki magából kikelve válaszolt Mátának. Ekes szöveletés támadt, amelynek eredményeképpen Mata elhagyta a belügyminisztériumot.

A delegáció ezután az igazságügyminisztériumba mentek, ahol Iunian fogadta őket. A képviselők kérték, hogy az igazságügyminiszter szigorú intézkedéseket foganatosítson Pácuraru főügyész szel szemben, aki protezsálja a cuzista agitátorokat. Iunian meghallgatta a delegációt és megígérte, hogy megteszi a legszigorubb intézkedéseket a bűnösökek szemben.

Bucuresti—Bukarest, június 21. A belügyminisztérium egy közgazgatási vezérfelügyelőt küldött ki a bálti antiszemita tüntetések ügyében, az ottani hatóságok magartásának felülvizsgálására.

Milyen feltételek mellett kapja meg a Morgan-csoport a telefon-koncessziót

Bucuresti—Bukarest, június 21. A kormány gazdasági bizottsága tegnap este újabb ülést tartott, amelyen folytatták a telefonkoncesszió ügyének megvitatását. Az összes részletek beható megvizsgálása alapján a bizottság úgy határozott, hogy a minisztertanácsnak javasolja a Company International de Telegraph & Telephone (ITT) vállalatnak a Morgan-konzorcium ajánlatának elfogadását.

A gazdasági delegáció azután a külkereskedelmi szerződésekről tárgyalt és új instrukciókat adott egy román-esek, mint a román-nyelvel tárgyalásokon résztvevő delgációnak. A román-nyelvel tárgyalások egyébként valószínűleg 3-4 napon belül be is fejeződnek. A német-román ideiglenes egyezményvel kapcsolatban a gazdasági delegáció úgy döntött, hogy a hidépitéséknél csak azokat az alkatrészeket szabad Németországból szállítani, amelyek belföldi gyárakban nem készíthetők el, egyébként a vállalkozó cégek a belföldi ipart tartoznak igénybevenni.

A közlekedésügyi minisztérium ma elkészítette a telefon koncesszionálására vonatkozó törvényjavaslatot, amely hétfőn minden valószínűség szerint a parlament elé kerül. A javaslat kimondja, hogy a telefon kezelését egy részvénytársaság veszi át, amelynek többségét románok alkotják. Az igazgatósági tanácsba az állam három képviselőjét delegálja, akik közül egyik a hadügyminisztériumot fogja reprezentálni. A törvényjavaslat precizozza,

hogy a PTT. személyzete teljes épségben megőrzi jogait. Az újonnan alkalmazandó mérnökök ötven százaléka az első öt évben román kell hogy legyen, a személyzetnek pedig nyoleven százaléka kell hogy román állampolgárokból rekrutálódjon. Öt év eltelté után a mérnöki kar kileneven százalékát románoknak kell alkotnia. A ja-

vaslat kimondja továbbá, hogy háboru. vagy belső zavargások esetén az állam veszi át a részvénytársaság irányítását. A koncesszionárius vállalatot kötelezik arra, hogy minimálisan kétmilliárd lejt investáljon a telefonszolgálat ujjáépítési céljaira, függetlenül attól, hogy az új befektetés rentabilis-e, vagy sem.

Agyonlőtte a pénzügyi ellenőrt a sikkasztáson kapott adóvégrehajtó

Bucuresti—Bukarest, június 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A jasi pénzügyi adminisztrátor ellenőrző köruttra küldte ki Popa Dumitru pénzügyi ellenőrt. Popa tegnap Lungani községbe érkezett, ahol megállapította, hogy a község perceptora, Onofre sulyos visszaéléseket követett el és sikkasztott. Amikor

ezt közölte a perceptorral, utóbbi revolvert rántott és agyonlőtte a pénzügyi ellenőrt és azután önmagát. A gyilkosság nagy részvétet keltett a jasi pénzügyi adminisztrációnál, ahol Popa egyik legmegbízhatóbb tisztviselő volt s egyéb ként a helyettes adminisztrátornak öccse.

HOTEL „UNIVERSAL“
Bucuresti, I. Gabroveni 12 (str. Lipsicani mellett)

Központi fekvés — Kereskedelmi központ — Telefon — Gőzfűtés — Lift
Fürdő — Villanyvilágítás — Étterem — Kávéház — Hideg és meleg víz minden szobában.

Szoba árak fűtéssel együtt 120 leitől kezdve

ru Villa
nagyon szép fekvésű
ak kaphatók, rendkívül
s áron.
obába bevezetve
leesebben ellenézték,
ha áldozatot kell hoz-
zon áldozatokat. De a
mazottak fizetésének
aguk a tartományok
ták. Erdekes, hogy a
atározottan az állami
ség-áldozata mellett
roztatva, hogy olyan
nint a mai, azoknak
iók az állam érdeké-
n tart el. A demokra-
e áldozatkészség meg-
n a külföld is szive-
metországnak, amely
gitségével fel tudná
é életét.
kása azt bizonyítja,
zvélemény túlnyomó
állásponton van a
szemben és így a kö-
nizsternek valami-
sról kell gondoskod-
zintetése érdekében.
fog-e, nem valószínű,
zendő pénzügyminisz-
tal meg fogja próbál-
Moldenhaueré, úgy
marad más hátra.
ások kiírása. A vá-
aj minisztérium min-
új megoldási lehe-
ti.
tása
dményezni
g enyhítésében
engedett régi merv-
talanságából.
A konzervatív párt
egnap ülést tartott,
t hozták, hogy a par-
ellenzéki pártja nem
ald miniszterelnök
em vesz részt abban
elynek a munkané-
írányuló intézkedé-
z a feladata.
tencia
és a kész árukat is-
es“ című kommu-
mekbent számla nem akar-
tellen üldözte-
fehéroroszországi
grehajtók részéről
21. A Charkowi
nyelvű kommu-
asuta, hogy a szovjet-
asutak nem akar-
alkalmazni. An-
ukrajnai köz-
vasutatasszolgálatra
munkásifjakat, a
ajánlanak zsidó-
alkalmaztatásra.
utas munkás kö-
zsidó van. A
y vonják felelős-
zsidó munkások
bűnösöknek bi-
bő elegáns, tar-
tós és olcsó!
apható minden jobb
üzletben.
19. szám.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12.
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Akik megtették a kötelességüket

Az ideai sékelációval kapcsolatosan meg kellett írunk, hogy a legtöbb helyen nem értették meg a mai rendkívüli idők parancsoló szavát. Nem értették meg, hogy ebben az évben, amikor a zsidó népnek újra meg kell jelennie a világ ítélőszéke előtt Palesztinára és egy jobb jövőre való jogának igazolására, milyen fontossága van annak, hogy azok, akik a népek ítélőszéke előtt nevünkben megjelennek, rámutathassanak, hogy a zsidó nép nevében, impozáns számot képviselő szervezett tömegek nevében beszélnek.

Hál Istennek, voltak, akik megértették ezt Erdélyben is. Példaadásul azoknak, akik megtették a kötelességüket. Ez nem jelenti azt, hogy az illetőleg felmentjük a további munkától, hanem inkább szolgáljon ez a megemlékezés nekik is buzdításul az eddigi eredmény fokozására. Mert a kötelességteljesítésben nem lehet, nincs megállás.

Az eddigi elszámolások szerint az alább felsorolt helységekben elhelyezett sékelek száma (zárójelben a tavalyi eredmény) a következő: *Cécske*, Bergfeld Izák 33 (—), *Zsibó* dr. Lévy Lajos 31 (24), *Ditró* dr. József Ede 21 (10), *Kisjenő* Prinz Ernő 100 (70), *Szilágyesek* Ceiré Mizrahi 54 (40), *Teke* dr. Vass Albert 18 (1), *Szekelyudvarhely* Gottesmann Vilmos 98 (95), *Kéme* dr. Goldstein Ilonka 18 (1), *Apahida* Rottenberg Jenő 20 (13), *Peszterce* Morgenstein Károly 175 (95), *Mezőzáh* Pánnex Bertalan 16 (10), *Petrozsény* dr. Ábrahám Józsefné 104 (98). Ezekon kívül számos helység van, amelyben az idén először csináltak sékelációit.

A további ideiglenes eredmények közlését folytatni fogjuk.

Avigdor Hameiry nagycáradi előadása. Avigdor Hameiry, a kiváló palesztinai héber költő ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja meg előadását a nagyváradi városháza dísztermében. A világhírű költő előadása iránt Nagyvárad egész zsidósága körében hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

A telavivi tiz motorbiciklista Kolozsváron. Vasárnap este hét órakor érkeznek Kolozsvárra a világhírű telavivi motorbiciklisták, akiknek bukaresti látogatásáról tegnap már megemlékeztünk. A kolozsvári zsidó egyesületek széleskörű előkészületeket tesznek az Erebből jövő sportférjak fogadtatására. A feleki tetőn a Haggibbor biciklistái várják a vendégeket, akik egy napot töltenek Kolozsváron. A Haggibbor ezután is felhívja a biciklivel rendelkező zsidó fiatalembereket, hogy vegyenek részt a palesztinai vendégek fogadtatásában. Találkozás este 7 órakor a Brassai uca 10. szám alatt, a Zsidó Nemzeti Szövetség épületének udvarán.

Aviva-Barisszia-est Désen. Folyó hó 22-én, vasárnap este a dési Aviva-Barisszia nagysikerűnek ígérkező fogadtatást rendez. Az estély programján Giszkalay János, Kaszner Rezső és Tihanyi Dezső, a Barisszia Hitachdut elnöke szerepelnek. Az estélyen a kolozsvári Trumpeldor, valamint a besztercei Aviva-Barisszia tagjai testileg részt fognak venni. A jövedelmet a Balfour aranykönyvkéció javára fordítják.

Newyorkban megkezdtek az első fémléghajó építését. Newyorkból jelentik: Newyork állam megkezdte a világ első fémléghajó építését. Az állami költségen épülő kolosszus magassága mintegy 350 méter lesz. Építéséhez 600 ezer font fém fogna felhasználni és a külső falakat nem-oxidálódó ezüstszínű acélöntvényvel vonják be s így a fémléghajó ezüstös fényben fog esillogni.

CARMOL

a világhírű német sósbórszesz
Önök a legiobb háziszere lesz,

CARMOL a leghathatóbb szer MEGHÜLÉS, SPANYOLNÁTHA, RHEUMA és más idegfájdalmak ellen

CARMOL-lal való bedörzsölés, megadja a tagokat és idegeket és ezért utazásnál, kirándulásnál, sportolásnál nélkülözhetetlen.

Sebeknél és égéseknél, első segítség a CARMOL.

A legiobb fertőtlenítő szer.

Az elfáradt fizikai és szellemi munkás egyaránt csak **Carmol-t** használ, mert az mindig bevált.

Mindenütt kapható.

A somérok kerti ünnepéye. A somérok első ilyen mulatsága a szezonban június 28-án este lesz, mely méreteiben és tartalmában felülmúlja az eddigi mulatságokat. Ötven tagu leány- és fiúrendezőseg állandó permanenciában készíti a programot, mely délutáni gyermekmüsorral kezdődik, majd folytatódik esti szórakoztatás sok változatban, ugymint szerencsejátékok, szépségverseny, tombola, fényképsátor, buffet, cukrászda, tánc stb.

A Missisipibe zuhant egy utasrepülőgép. Newyorkból jelentik: Az Arkansas River felett azon a ponton, ahol a folyó a Missisipibe ömlik, egy utasrepülőgép motordefektust kapott és lezuhant. A gép a folyón haladó tiz gabonaszállító hajó egyikére zuhant s az utasokat ez mentette meg a biztos haláltól. Így súlyos sérülések árán, de élve menekültek meg a repülőkatasztrófából. Négy utast kórházba szállítottak.

A szerb diktatura feje felozlatta Zimony képviselőtestületét. Belgrádból jelentik: Zsifkovics miniszterelnök belügyminiszteri minőségben felmentette Zimony egész képviselőtestületét és helyébe újat nevezett ki. Az új képviselőtestületből a német kisebbség reprezentánsai csaknem teljesen kimaradtak.

Sikkasztott egy párizsi bankár. Párizsból jelentik: Meuxandean bankárt a büntetőbírószak két évi fogszbüntetéssel sújtotta, mert beigazolást nyert, hogy a bankár 1 millió frankot elikkasztott a rabizott pénzekből.

Mélységbe zuhant két osztrák tiszt. Bécsből jelentik: Tirol határán, a Zuckerberg közelében, Schartmann kapitány és Klaner löhadnagy hegyi gyakorlat közben a mélységbe zuhantak. Mindkét tiszt életét veszítette.

Einstein nem mehet Oxfordba. Londonból jelentik: Einstein közölte az oxfordi egyetemmel, hogy díszdoktori oklevelét orvosi rendeletre nem veheti át Oxfordban, mert az utazás egészségét veszélyeztetné.

Ferdinánd volt bolgár király nem tér vissza Bulgáriába. Szófiából jelentik: Kormánykörökben cáfólják Ferdinánd volt bolgár király Bulgáriába visszatéréséről kolportált híreket.

A Zsidó Nőegylet folyó hó 29-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a „Zajzon”-kertben (str. Motilor) éjfélig tartó táncal egybekötött fogylalt-délutánt rendez, amelyen a rendezőség a közönség szórakoztatására különböző meglepetésekről gondoskodik.

Egy híres szanzenékeső autóbalesetét Berlinben. Berlinből jelentik: Noiret, az ismert szanzenékeső gépkocsija ma a Hubertus-allén felzaladt a járdára, egy fának szaladt és összetört. Utasait, az énekesnőt és amerikai impresszárióját, Copikust, valamint a soffort súlyos sebekkel a tüzoltók emelték ki az autó roncsai alól. Noiret Irénének több foga kitört és belső zúzódásokat szenvedett. Az amerikai menager agyvrázkódást kapott az autókatasztrófánál és eszméletét estig nem nyerte vissza. A sofför sérülése még aránylag a legkönynyebb természetű. Mindhármukat azonnal a Hildegard-kórházba szállították.

Vizvezeteket, szivattyutelepeket, központi fűtésberendezéseket, javításokat jutányosan és jótállással készítek részletfizetésre is

MARKÓ V. okl. gépészmérnök

CLUJ, Strada Nicolae Jorga No. 11. Telefonszám: 4-53.

SPORT

A Haggibbor tenniskupa mérkőzésének eredményei

Ma reggel folytatódott a kolozsvári Haggibbor tenniskupamérkőzése. A versenyt mindvégig hatalmas érdeklődés kísérte. A mai küzdelmek eredményeit az alábbiakban közöljük:

NAC-KAC: férfi egyes: Szász Béla (KAC) Bleyer (NAC) 6:2, 6:1. Balogh (NAC)—Szász Endre (KAC) 6:4, 5:7, 6:4. Női egyes: Ziszovits Lenke (NAC)—Arató Klári (KAC) mérkőzést még nem fejezték be. Az első szettet Ziszovits Lenke nyerte meg 6:3 arányban. Patrubbanné (NAC)—Andrásovicski Magda (KAC) 7:5, 6:2. Vegyes páros: Arató, Straub (KAC)—Ziszovits, Velvart (NAC) 8:6, 6:4.

Haggibbor — Univerzitatea: Férfi egyes: Farkas (U)—Simon (H) 6:0, 6:1. Metianu kapitány (U)—Rado (H) 6:1, 6:3. Rosenberg (H)—Szerb kapitány (U) 8:6, 7:5. Faur (U)—Sonnenklar (H) 6:1, 4:6, 6:3. Női egyes: Terhovichné (U)—Révészné (H) 6:1, 6:2. Férfi páros: Simon, Radó (H)—Farkas, szerb kapitány (U) 6:4, 6:4. Vegyes páros: Rosinné, Farkas (U)—Deveseri Anci, Simon (H) 10:12, 7:5, 6:3.

NAC—Romania: Női páros: Ziszovits Patrubbanné (NAC) dr. Deichendtné, Popoviliné (R) 6:1, 6:3.

NAC—Tennisc Club: férfi egyes: Velvart (NAC)—Tepszer (TC) 6:4, 6:3. Steiner (NAC)—Iorga (TC) w. o. Női egyes: Ziszovits (NAC)—Löwné (TC) 6:2, 6:0. Patrubbanné (NAC)—Farkas Olga (TC) w. o. Férfi páros: Velvart, Bleyer (NAC)—Szatmári, Baatz (TC) 6:4, 6:3. Női páros: Ziszovits, Patrubbanné (NAC)—Löwné, Farkas Olga (TC) 4:2, w. o. Vegyes páros: Ziszovits, Velvart (NAC)—Löwné, Szatmári (TC) 6:4, 6:1.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Ara 60 lej. Kapható az Új Kelet könyvnyomdájában.

Kérje mindenütt a

ROLLS GUM

legfinomabb és legmegbízhatóbb

óvszert

A modern technika vívmánya

Sohasem fogja baleset érni

Tartósságáért garantálunk

Kérje még ma a

ROLLS GUM

S. A. M. LÖBL & FIU

Bucuresti, Bv. Maria 30.

Zágrábban gyászis és meggyilkolására rádból jelentik: Zágrabin merénylet esegyházban gyászis len a gyilkos me lett horvát politik Trumbics volt k sek és más közelet részt. Mise után kes István sirjat.

Megszökött berli k leghíresebb ékszer tük: Herbert Zand errabló megszökött ol. Zandovskí át krácsait és a leped ereszkedett le a asságában lévő cel lmények között sz ki az amerikai Sin is, ahol ugyancsak még tizenkét évi s etést kellett volna gomorfájás, gyom angás, nagyfoku ztés, fehér nyelv, s, halvány arczin, szesztes „Ferenc Jó nála által elmul a legnagyobb elisi k a magyar Ferenc hatása megbízhat e. A Ferenc József gyógyszertárakban szerüzletekben.

Hét és háromnegy kaban állapodott m ára a genfi munka ből jelentik: A ne gyi értekezlet bány 7 és háromnegyed bben állapodott meg k e most megállap k kérdését három é gátat tárgyává fogj

Magyarországon m ödött az aratás. Bu Magyarországon ál ödött az őszi árpa ik el a rozost vágni teljes erővel foly onanemü aratása.

A bécsi világkeresg atói továbbra is dok nek. Bécsből jelentik: Bécs tegnap ülésebe járult ahhoz, hogy imi főiskola doktor sa végzett hallgatóit, sít a közoktatásig, a doktori fokozat k megkivánt előfeltéte

A szovjetkövettség p onban. Londonból get londoni nagyköv ért 50 évre a nagykö vette az angol fővá züzében berendezett

Formában a szaba annak, hogy ez a j alatt közismertté vá tölünk több oldalról. tre az előkelő szaküz szert kaptuk, hogy a l löbb művészei által z világon elismert fi yai azok, amelyek atkozik. A Forma-ru veltségnek örvendőe hölgy és ur, aki ne törhathat yenni, a d tszerű és elegáns F izléses választékába önynebben a kedvér zetet.

gészségét ne tegye rletezzék különböző szségének rovására, b reggelire, azsonnára
Szatmári és nagy kkel közöljük, hogy kilépett lapunk szol nivalatunk ezentül k az előfizetési díjakat t kérjük előfizetőin ek mindennemü bel ni kiadóhivatalunk 1-2 hét múlva érke szzeomlott egy franci at. Párizsból jelentik: lott Toulouse-ban mpagnie D'Assuran i biztosító társulat, a szenciakkal dolgozo any héttel ezelőtt föl zvénytökéjét, amikor zvényeit a konkurren zvasárolta. A Compa ee visszavásároltatta veket, de ez a tranz nye vette pénzügy kötelezettségeinek t get tenni. A társasá tytelen bejelenteni, az om tagját a rendőrsé

1930. június 22.

RT

gibbor
erközésének
ényei

ott a kolozsvári
upamérközése. A
hatalmas érdeklő-
fűdelmek eredmé-
közlük:

egyes: Szász Béla
6:2, 6:1. Balogh
(KAC) 6:4, 5:7.
ts Lenke (NAC) —
erközést még nem
zsettet Ziszovits
aranyban. Patru-
rasovszki Magda
es páros: Arató,
zovits, Velvart

sitate: Férfi
ion (H) 6:0, 6:1.
—Rado (H) 6:1,
zsb kapitány (U)
onnenklar (H) 6:1,
erhovichné (U) —
Férfi páros: Si-
as, szerb kapitány
ros: Rosinné, Far
Anci, Simon (H)

paros: Ziszovits
Deichendtné, Po-

férfi egyes: Vel-
(TC) 6:4, 6:3. Stei-
w. o. Női egyes:
né (TC) 6:2, 6:0.
arkas Olga (TC)
Velvart, Bleyer
atz (TC) 6:4, 6:3.
atrubanné (NAC)
a (TC) 4:2, w. o.
C. Velvart (NAC)
(C) 6:4, 6:1.

(Teljes kiadás)
Uj Kelet könyv-

tt a
GUM

UM
& FIU
aria 30.

Zágrábban gyászistentisztelet volt
meggyilkolásának évfordulóján.
Zágrából jelentik: Zágrábban ma a
ostinai merénylet évfordulóján a
egyházban gyászistentisztelet volt,
ven a gyilkos merénylet aldoza-
lett horvát politikusok özvegyein
Trumbics volt külügyminiszter,
ek és más közéleti előkelőségek
részt. Mise után megkoszorúzták
István sírját.

Megszökött berlini börtönéből
legheirebb ekszerrabló. Berlinből
jelentik: Herbert Zandovski, az ismert
szökött a tegyeli fegy-
Zandovski átszerelte cellája
keresait és a lepedőjéből font kö-
ereszkedett le a második emelet
sságában lévő cellából. Hasonló
lmények között szökött meg Zan-
a amerikai Sing-Sing fegyház-
s, ahol ugyancsak ekszerrabló-
meg tizenkét évi szabadságvesztés
ést kellett volna letöltenie.

gyomorfajás, gyomornyomás, bél-
angás, nagyfokú erjedés, rossz
gés, feher nyelv, kábultság, fül-
s halvány arcszín, kedvetlenség a
szétes „Ferenc József” keserűvíz
mlata által elmúlnak. Az orvosi
a legnagyobb elismeréssel nyilat-
a magyar Ferenc József vizről.
hatása megbízható és rendkívül
A Ferenc József keserűvíz kap-
gyógyszertárakban, drogériákban
szerületekben.

Hét és háromnegyed órai napi
ában állapodott meg a bányászok
ara a genfi munkaügyi értekezlet.
ből jelentik: A nemzetközi mun-
yi értekezlet bányauji albizott-
7 és háromnegyed óras napi mun-
ben állapodott meg. A bányamun-
e most megállapított munkaide-
kérdését három év múlva újra
alalt tárgyává fogják tenni.

Magyarországon mindenféle meg-
dött az aratás. Budapestről jelen-
Magyarországon általánosan meg-
dött az őszi árpa aratása. Ma
k el a rozost vágni. A jövő héten
teljes erővel folyik mindenféle
manemű aratása.

A bécsi világereskedelmi főiskola
tatói továbbra is doktorátust nyer-
nek. Bécsből jelentik: A miniszter
tegnapi ülésében a kormány
járult ahhoz, hogy a világeres-
mi főiskola doktorra promoveál-
végzett hallgatóit, ha az intézet
si a közoktatásügyi minisztérium
a doktori fokozat kiszolgáltatásá-
megkivánt előfeltételeket.

A szovjetkövettség palotát vásárolt
omban. Londonból jelentik: A
et londoni nagykövetsége 40 ezer
et 50 évre a nagykövetség céljaira
vette az angol főváros egyik leg-
zobban berendezett palotáját.

Formában a szabadban! „Mi az
annak, hogy ez a jelszó ily rövid
alatt közismertté vált?” — kérde-
zölünk több oldalról. — Erdeklőde-
re az előkelő szököttekben azt a
st kaptuk, hogy a Forma-ház leg-
bb művészei által tervezett és az
világon elismert fürdőruhagyárt-
vai azok, amelyekre ez a jelszó
koczik. A Forma-ruhák nagy köz-
veltségnek örvendenek, mert min-
hölgy és ur, aki nem akar tuat-
fürdőt yenni, a divatban vezető
szerű és elegáns Forma fürdoru-
ízletes választékában találja meg
nyebben a kedvére való strand-
tetet.

észségét ne tegye kockára! Ne
letezzék különböző tápszerekkel
ségének rovására, hanem használ-
reggelire, uzonnára Ovomaltine-t.

Szatmári és nagykarolyi előfizet-
kel közöljük, hogy Izsák Arnold
kilepelt lapunk szolgálatából. Ki-
vételünk ezentul közvetlenül fog-
za előfizetési díjakat inkasszáltatni.
kérjük előfizetőinket, szivesked-
mindenemű befizetéssel meg-
kiadóhivatalunk megbízottját,
1-2 hét múlva érkezik Szatmárra.

szemelt egy francia biztosító tár-
t. Párizsból jelentik: Néhány évvel
ott Toulouse-ban megalakult a
mpagnie D'Assurance Syndicale
i biztosító társulat, amely főleg kis
szteenciákkal dolgozott. A társulat
ny héttel ezelőtt föl akarta emelni
nyényökéjét, amikor rájött, hogy
nyéneit a konkurrens cégek egyike
vásárolta. A Compagnie D'Assu-
re visszavásárolta ugyan a rész-
reket, de ez a tranzakció annyira
ybe vette pénzügyi kapacitását,
kötözlettségeinek már nem tudott
t tenni. A társaság csődöt volt
vmenen bejelenteni, az igazgatóság
n tagját a rendőrség letartóztatta.

Forma-ban
a szabadban!
A strandélet minden szórakozása. Öröme, csak egy divatos
szép fürdőruhában lehet tökéletes. Kérje a minden jobb
üzletben kapható, legizetesebb, egész kivételes választéku
„Forma“-fürdőruhák
bemutatását. Meggyőződésünk, hogy megszabadítottuk
Önt az ideai fürdőruhájának kiválasztásával járó minden
gondjától, ha
„Forma“-fürdőruhát
választ.
ROSENBERG & HERTZ
LONDON-PARIS-BUDAPEST
Vezérképviselő és nagybani árusítás Románia, Magyaror-
szág, Ausztria, Csehszlovákia részére:
Aczél Gyula, Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.
Egyeddelarúsító: Kalapkirály, DEUTSCH LIPÓT
Cluj, Piata Unirii 24.

KÖZGAZDASÁG

Forrong a magyarországi gazdasági élet
az új kenyéradó miatt

Az Uj Kelet hasábjain alapo-
san ismertettük és kommentál-
tuk a magyar kormányt az a
rendelkezést, amely a fogyasztó-
kora hárítja át a mezőgazda-
sági termelés válságának követ-
kezményeit, a rendelkezés által
teremtett helyzetéről számol be
az alábbi igen érdekes budapesti
tudósítás:

A magyarországi gazdasági élet
hehek óta a boletta körül háborog. Erről
beszélnek a parlamentben, erről cik-
keznek az újságok és üzletkötés helyett
erről vitáznak a tőzsdén. Tulajdonkép-
pen senki sem tudja, hogy mi az a
boletta, illetve csak igen kevesen van-
nak tisztában a boletta-rendszer lénye-
gével, általában csak annyit tudnak
röla, hogy a kormány szerint a bo-
letta az a csodaszer, amely kivezeti az
országot a gazdasági válságból, az el-
lenzék szerint új kenyéradó, amely
megdrágítja az életet.

Az exportállam válsága
A boletta-rendszer megteremtésénél
elsősorban az az elgondolás vezette az
illetékeseket, hogy az egyre nyomasz-
tobb gazdasági válságon olyan eszkö-
zökkel segítsenek, ami megfelel Ma-
gyarország prononszirozottan gabona-
termő és gabonaexportáló jellegének.
A védővamos politika természetesen
nem célravezető, mert vámvédelemmel
csak addig lehet a termelést védeni,
amíg a termék nem haladja meg a
belföldi fogyasztás szükségletét. A
mint a termelés ennél nagyobb, hiába
van a vámvédelem — sőt minél szí-
gorubbak a vámSORmpók, annál hat-
ványozottabban — esni fognak bel-
földön az árak. Már pedig a magyar-
országi gabonatermés — éppugy, mint
Jugoszláviában — sokkal nagyobb a
belföldi szükségletnél. A vámvédelem
tehát itt nem használ. Vajjon hasz-
nál-e a kivitel prémios elősegítése?
Kivitelre csak a termésfelesleg kerül-
het. Ha prémiumokkal elérjük, hogy
az exportára a világpiacra verseny-
képes; akkor 1. a külkereskedelmi
mérleg javulását egyensúlyozza a pré-
miumnyújtással mutatkozó kiadástób-
let; 2. a gazda csak az exportra kerülő
gabona után kap magasabb árat, a
nagyobb rész, ami itthon marad, to-
vábbra is nagyon olcsó lesz, tehát a
cél csak igen kis részben ért el; 3.
sok mód van visszaélése (pl. a pré-
miummal kiszállított gabonát vissza-
hozzák, több kerül exportálásra, mint
amennyi a belföldi felesleg, stb.) Ki
kellett tehát találni valami újat. Vala-

mit, ami lehetővé tenné, hogy külföld-
re versenyképesen, tehát olcsón lehes-
sen adni és a belföldi fogyasztás fe-
dezza a különbözetet. Szóval mester-
ségesen megdrágítani belföldön a bu-
zát, részben, hogy a gazdaosztálynak
nagyobb legyen a jövedelme, részben,
hogy ezzel lehetővé tegyék a felesleg
versenyképes exportálását. Állítólag
ezt fogja előidézni a boletta.

Mi az a boletta?
A boletta tulajdonképpen egy egy-
szerű cédula, szelvény, amely perforá-
lással két részre oszlik. Az egyik rész
3.20 pengőről, a másik 4.80 pengőről
szól. A buza eladása a következőkép-
pen, történik: A kereskedő, ha egy
métermázs gabonát akar venni, elő-
ször vesz egy bolettát 8 pengőért. Ez
a 8 pengő az államkincstárba vándor-
ol, a boletta sorsa viszont a követke-
ző lesz: Amikor a kereskedő a gazda-
tól megvásárolja a gabonát, kifizeti a
rendes piaci árat (mondjuk 32 pen-
gőt) és odaadja a boletta 3.20 pengős
részét. Ezt a szelvényt a gazda nyom-
ban beválthatja készpénzre a község-
házán, vagy az adóhivatalnál, de előbb
megnézik nincs-e adóhátraléka. Ha
igen, a bolettával először adót kell fi-
zetni és ami marad, az után kap pénzt,
végeredményben azonban a gazda 22
pengő helyett 25.20-at kap és az állam
a pengőből, amit a bolettáért kapott,
visszafizetett 3.20-at. Mi történik to-
vább a buzával? A kereskedő vagy
eladja malomnak, vagy exportálja. Ha
exportálja, a határon a boletta nála
maradt 4.80-as feléért kap egy szállí-
tási jegyet, amit az állam 8 pengőért
vált vissza, vagyis visszaadja a keres-
kedőnek a bolettáért eredetileg fizetett
8 pengőt és az exportbuzára így az
állam a bevett 8 pengő helyett 11.20-at
fizetett ki. (3.20-at a gazda kapott a
beváltott bolettáért). Az exportra te-
hát az állam métermázsánként 3.20
pengőt ráfizet. A belföldi fogyasztás
alá kerülő gabonát a kereskedő a ma-
lomnak adja el. A malom a rendes
áron felül visszafizeti a kereskedőnek
a bolettáért fizetett 8 pengőt, tehát
nem 22 pengőt fizet a buzáért, hanem
30-at és természetesen így kalkulálja
tovább az árat. Ha a malom lisztet ex-
portál, ő is visszakapja a határon a
buza métermázsája utáni 8 pengőt, de
ha a belföldön adja el, akkor ezt az
összeget a fogyasztó fizeti meg. Az
állam a belföldön elfogyasztott buzán
métermázsánként 4.20 pengőt keres,
mert a bolettáért nyolcat kapott, a
gazdának 3.20-at adott és sem a keres-

kedőnek, sem a malomnak nem ad
isszatérítést. Ebből a jövedelemből
fedezik az exportnál felmerülő ráfize-
st, nyújtanak hitelt a gazdának és
plengedik az egy munkással dolgozó
parosok forgalmi adóját.

Ki keres és ki fizet rá?
A szereplő öt tényezőnek tehát a kö-
vetkező szerepe van:

1. Az állam minden mm. buza után
ap a bolettáért 8 pengőt, minden mm.
xportált buzáért fizet 11.20-at és min-
len belföldön elfogyasztott métermáz-
sáért 3.20-at.
2. A gazda minden mm. buzáért a
iaci áron felül kap 3.20-at.
3. A kereskedő az államnak fizet
minden mm.-ért 8 pengőt és azt az ex-
portnál a határon, a belföldi eladás-
nál a malomtól kapja vissza.
4. A malom az őrésre vett buzáért
napi áránál 8 pengővel többet fizet
s ugyanannyival drágábban adja e.
5. A fogyasztó 8 pengővel drágáb-
ban fizet meg minden métermázsza
buzát.

Az állam mindenestre több pénzt
esz be, mert több a belföldi fogyaszt-
ás, mint az export. Ezt a pénzt azon-
ban más uton juttatja vissza a gazda-
sági életnek, de az egész rendszer
nyan nagy adminisztrációt vesz igény-
be, hogy erre az állam (végeredmény-
ben az adófizető) ráfizet. A gazda
tisztán keres mm.-ként 3.20-at. A ke-
reskedő és a malom látszólag se ve-
szít, se rá nem fizet, a valóságban
azonban ráfizet, mert minden mm. bu-
zánál 8 pengővel többet kell befektet-
nie, ami — ha egyáltalán elő tudja
teremteni a pénzt — kamatban esimes
kis összegre rug. Végül a fogyasztó
mm.-ként 8 pengővel mindenképpen
ráfizet.

Végeredményben tehát mindenki
ráfizet, kivéve a gazdát. Viszont — azt
mondják a boletta szülei —, ha a
gazdatársadalom, tehát az őstermelő
ország legnagyobb osztálya szépen ke-
res, akkor a piacon mint fogyasztó je-
lenik meg és az egész gazdasági életet
fellendíti. A valóságban az a helyzet,
hogy a 3.20 pengős métermázsánkénti
keresetet csak azok a gazdák élvezik,
akik termésükből eladhatnak, de nem
kapnak semmit a törpebirtokosok, a
kiknek nem jut buza eladásra és nem
jut semmi a vagyonatlan földművesek-
nek, holott a gazda, illetve a földmü-
veléssel foglalkozó társadalomban ez
utóbbi két kategória alkotja az óriási
nagy többséget.

A boletta-rendszer előnyeit tehát
mindössze a gazdatársadalom egy ki-
sebbsége élvezi, míg más mindenki
csak ráfizet. A boletta bevezetése ellen
tiltakozik Budapesten mindenki, de
eredménytelenül. A kormány arra az
álláspontra helyezkedik, hogy ajánl-
jon helyette jobbat, aki tud. Persze
nem tud senki, mert a gazdasági vál-
ság általános európai jelenség és azt
elszigetelt részletintézkedésekkel sem
Magyarországon, sem másutt meg-
oldani nem lehet.

Az amerikai börzskrach tovább tart.
Newyorkból jelentik: Tegnap a new-
yorki tőzsdén ismét nagy áresés mutat-
kozott. Különösen vasuti-, réz- és acél-
részvények estek. A gabonatőzslén
szintén nagy elkedvetlenedés mutatko-
zott, minthogy a gabonapiacokról nagy-
fokú lanyhaságot jelentettek.

Directia 7. Exploatare C. F. R. Cluj.
HIRDETME NY

Tudomásukra hozzuk az érdekeltek-
nek, hogy folyó hó 30-án d. e. 11 óra-
kor a C. F. R. Üzletvezetőség (Cluj,
Str. Marschalul Foch No. 51) alatt az
50. sz. szobában nyilvános árlejtést
tartunk a C. F. R. személyzet részére
beszerzendő 12.500 m³ elsőosztályu
bűkk és tölgy hasábos tűzifára.

Felvilágosítások az Üzletvezetőség
32. sz. szobájában kaphatók a hivata-
los órák alatt.

Cluj, la 20 Iunie 1930.
Comitetul de Aprovizionare cu lemne
de foc al Personalului C. F. R. din
Inspectia M. T. I. Div. 7 Financiara
Serv. Comencios si Medical, Cluj.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVEK
MEGKAPHAT AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYÁBAN.

Színház—Művészet

Medgyasszay Vilma a magyar színházban

A világ egyik leghíresebb díze, Yvette Gilbert egyetlen méltó vetélytársa, Medgyasszay Vilma, akit egész Európa lelkesedéssel tapsol, két estére Kolozsvárra érkezik s a Magyar Színházban fog fellépni egész estét betöltő teljes műsorral. A műsor érdekességét és gazdagságát emeli, hogy Karácsonyi Ili, aki legutóbb Budapesten aratott nagy diadalokat, szintén fel fog lépni ezeken az estéken.

Medgyasszay két teljesen más-más műsört hoz magával.

Első fellépése kedden este lesz 9 órakor s ennek műsora:

I. rész: Népballadák: Kodály Zoltán és Bartók Béla.

1. Kádár Kata.
2. Három asszony.
3. Cigányóta.

Zsidó népdalok: Kelen Hugó átirásában:

1. Szól a kakas már.
2. Awromele.
3. Chassideus, táncdal.

Karácsonyi Ili énekszámai

Utána francia, német és angol dalok

1. Les Cloches dr. Nantes.
2. Das Puppenherz.
3. Seeballade.
4. The Mann I love.

II. rész.

1. Ballada a vándor apácáról: Mihályi István—Losonczy Dezső.

2. A jazzband: Mihályi István—Losonczy Dezső.

3. Tangó Espanola: Görög László—Albenisz.

4. A három patkány: Heltai Jenő—Lányi Viktor.

Karácsonyi Ili énekszámai.

Utána:

1. Premiere: Balassa Imre—Nádor Mihály.

2. Cirkusz: Várnai Zseni—Lányi Viktor.

3. Luise Duval: Szép Ernő—Lányi Viktor.

Amerikai történet: Lányi Viktor.

5. Aladár nagy számár: Harsányi Zsolt—Nádor Mihály.

Második fellépése szerdán este lesz s ennek műsora:

I. rész: Népballadák: Kodály Zoltán és Bartók Béla.

1. Mit kéne venni.
2. Baresai.
3. Tücsöklakodalom.

Zsidó népdalok: Kelen Hugó átirásában.

1. Szól a kakas már.
2. Ukrajnai lakodalmi ének.
3. Chassideus táncdal.

Karácsonyi Ili énekszámai.

Utána francia, német és angol dalok.

1. Le Roy a fait battre tambour.
2. das Mutterherz.
3. The old Kentucky home.
4. Der kühle Engländer.

II. rész:

1. Kató a misén: Ady Endre—Reinitz Béla.

2. Duna vizen lefelé uszik a ladik: Arany János—Kelen Hugó.

3. Tartózkodó szerelem: Csokonay Vitéz Mihály—Lányi Viktor.

4. Merceria: Babits Mihály—Lányi Viktor.

5. Cigánydal: Babits Mihály—Lányi Viktor.

Karácsonyi Ili énekszámai.

Utána:

1. A szép asszony dala: Harsányi Zsolt—Reinitz Béla.

2. Színház: Fodor László—Lányi Viktor.

3. Hallatlan este: Harsányi Zsolt—Szirmai Albert.

4. Pas de Vie Hurok: Zágony István—Nádor Mihály.

Az előadások rendes helyárák mellett tartatnak meg! Jegyekről tanácsos előre gondoskodni.

HADZSI MURAT (Fehér ördög)

Ivan Mosjoukine

Évek óta nem volt olyan szenzációja Kolozsvár filméletének, mint amit a jövő héten hirdet a Magyar Színház. Csütörtöktől a „Hadzsi Murat”-ot fogják vetíteni Ivan Mosjoukine-nal a főszerepekben. A „Hadzsi Murat” a hangos filmek fejedelme.

Mióta filmgyártás van ennél grandiózusabb alkotást nem produkáltak. A „Hadzsi Murat” Európa és Amerika mozgóképszínházainak valóságos bombája volt, a nagy világvárosokban elhomályosított minden eddigi film-sikert. A „Hadzsi Murat”-ot legutóbb Bukarestben mutatták be s harmadik hónapja fut a film naponta 5 előadásban s napokkal előbb egy jegy sem kapható rá. A „Hadzsi Murat” megszerzése olyan óriási vagyonba kerül, hogy azt mindenütt háromszorosan felemelt helyárák mellett szokták játszani. Bukarestben a legolcsóbb jegy a „Hadzsi Murat” előadása alkalmával 80 lej.

A Magyar Színház nem akarja elkedvetleníteni közönségét s így alig valami emeli a helyárákat. A „Hadzsi Murat” előadásain a legdrágább jegy (páholy és földszint) 30 lej, az összes erkélyülések 20 lej s a földszint első 8 sorában 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap délután fél 7 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. A szombat esti teljes műsor megismétlése. (Rendes színházi helyárák. Sorozatszám 319.)

Vasárnap este 9 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. Új, egészen más műsor! (Rendes színházi helyárák. Sorozatszám 320.)

Hétfőn este 9 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának bucsu-vendégjátéka. A vasárnap esti második műsor! (Rendes esti színházi helyárák. Sorozatszám 321.)

Kedden este 9 órakor: Medgyasszay Vilma egész estét betöltő kabaré-estéje. Karácsonyi Ili közreműködésével, dr. Bródy Miklós kíséretével. (Teljesen új. Kolozsváron még nem ismert műsor: Kodály Zoltán és Bartók Béla művei. Zsidó népdalok Kelen Hugó átirásában. Francia, német és angol dalok. Mihályi István, Losonczy Dezső, Görög László, Heltai Jenő, Lányi Viktor, Balassa Imre, Nádor Mihály, Harsányi Zsolt művei stb. Rendes helyárák. Sorozatszám: 322.)

Szerdán este 9 órakor: Medgyasszay Vilma második estéje, teljesen új műsorral, Karácsonyi Ili közreműködésével. (Egészen más műsor, mint az előző este! Rendes helyárák. Sorozatszám: 323.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: Pat és Patachon, mint vadászok. Helyárák 15 és 10 lej.

Vasárnap 3 és 5 órakor: I. Sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet 10 felvonásban, a főszerepekben: William Hainess és Anita Page. II. Metrő filmrevü. (Hangos, zenés, énekes, táncos, színes filmperepette-revü). III. Burleszk kísérel.

Hétfőn csak 3, 5 és 7 órakor: A szerelem dala, 8 felvonásos attrakció, a főszerepben Mae Murray. És amerikai burleszk.

Kedden 3, 5 és 7 órakor: A szerelem dala és amerikai burleszk.

Szerdán 3, 5 és 7 órakor: A szerelem dala és amerikai burleszk (utoljára).

Csütörtöktől 3, 5, 7 és este 9 órakor az idei évad legnagyobb filmszenzációja: Hadzsi Murat, vagy a Fehér ördög. A hangos, zenélő filmek fejedelme. A világ leghatalmasabb filmatrakciója. Főszereplő: Ivan Mosjoukine. Kivételes helyárák: Páholy és földszint csak 30 lej, erkélyülések csak 20 lej, földszint első 8 sorban csak 10 lej. Előadások 3, 5, 7 és este 9 órakor.

Pénteken 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög) Ivan Mosjoukine. Helyárák 30, 20 és 10 lej. Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor:

Hadzsi Murat (A fehér ördög) Ivan Mosjoukine. Helyárák: 30, 20 és 10 lej.

Szombaton éjjeli előadás 11 órai kezdettel, csak felnőtteknek: Erotikon. Helyárák: 30 és 20 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárákkal.

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög). Helyárák: 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap éjjeli előadás 11 órakor csak felnőtteknek: Erotikon. Helyárák: 30 és 20 lej.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai

Vasárnap, június 22

Bucuresti. 14: Rádiózenekar. 16: A Dinu-zenekar könnyű és románzenéje. 17: Vig negyedóra. 17.30: Dinu-zenekar. 18: Gramofon. 20: Operett.

Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene. 12.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12.35: Az Operaház tagjainak alakult zenekar hangversenye. Rossini: Olasz nő Algirban. Mussorgszki: Boris Godunov. Rossini: Szevillai borbély. Rerzfeld Viktor: Májusban. Szjmfonikus költemény. Strauss: Denevér. Sokolov: Elégia. Schubert: H-mol, befejezetlen szimfónia. 2: Gramofonhangverseny. 3.30: A Magyar Kir. földművelésügyi min. rádióelőadássorozata. Kéler Denes, székelyvárosi tűzoltó, s tisz t okt. gazda: „Tűzvédelmi intézkedések aratástól cseplésig. 4: Rádió szabadegyetem. Beliczay Adagio. Volkmann: Román. Kugler Sándor: „Az uszás fontossága és a szabadban vándorlás veszélyei”. Hallgatók és táncok. Előadja Kárpáthy Sándor dr. Zongorán kísér: Polgár Tibor, Gárdos Kornélia Vörösmarthy költeményeket szaval. Közben 4.15: A magyar Derby lefutásának helyszíni közvetítése a Magyar Lovar Egylet löverseny pályájáról. Konferál: vitéz Domsa Sándor dr. 4.45: A Rádió Szabad Egyetem előadásának folytatása. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés. 7.30: Helyszíni közvetítés Nyiregyháza-ról. A Magyar Városok Kulturális Szövetsége és a Rádió Elet együttes műsora este. 9.30: Részletes sport- és löverseny-eredmények, majd cigányzene.

Belgrád. 22.15: Bálaalkajzene.

Berlin. 20: A berlini állami opera régi operáiból előadott részletek. Közben Hindemith: „Sabinchen” c. hangjátéka. Utána 1-g tánczene.

Bern. 20.30: Szláv kamarazene. 21.20: Gyógytani zenkar. Utána 22.45-ig könnyű zene.

Breslau. 23—30: Tánczene.

Brünn. 20.30: Prága. 23: Gramofon. Frankfurt. Millocker: A koldusdiák c. operettje a frankfurti operából. 23—30: Kávéházi zene.

Hamburg. 20: Rádiórevü. 23: Tánczene Boccaccio-mulatóbol.

Hilversum. 19.55: Rádiózenekar. 21.15: Rádiózenekar. 22.40: Gramofon.

Kattowitz. 22.15: Varsó. 22.25: Hangverseny. 23: Könnyű zene.

Köln. 20: Száz estendő táncdalai. 24-ig: gramofonjazz.

Leipzig. 20: Suppé: Boccaccio c. operettje, a halei városi színházból. Utána 0.30-ig tánczene.

Ljubljana. 20: Zenekari hangverseny. 22: Könnyű zene.

Milano. 20.30: Lehár: Luxemburg grófia c. operettje. 22.40—24: Különleges közvetítés Torino utján Angliából.

Mor. Ostrava. 19.30: Hangverseny. 22: Prága. 23: Gramofon.

München. 19: Játék két zongorán. 20: Szórakoztató zene. 21.10: „A narancsoltó”. Vidám hangjáték. 22.45—24: Szórakoztató- és tánczene.

Osló. 19: Hangverseny. 22.40: Gramofon-tánczene.

Posnan. 20: Varsó. 20.30: Lengyel szerzők zeneművei. 22.15—24: Kávéházi zene.

Prága. 20: Orosz népdalok. 20.30: Dvorsák: Morva dal. 21: Fuvózenekar. 22.18: Szórakoztató zene. 23: Gramofon-tánczene.

Riga. 19.03: Hangverseny a nemzeti hősök tiszteletére (let szerzők művei).

Roma. 21.02: Giordano: „Andrea Chénier” című operája.

Stockholm. 19.15: Hangverseny. 21.40: Gramofon. Részletek az Aidából.

Stuttgart. 19.30: Frankfurt. 22.30: Spanyol képeskönyv. 22.30—0.30: Tánczene.

Varsó. 20: Mihalovszki zongoraművész Chopin-műveket játszik. 21.15: Népszerű hangverseny. 22: Észak Velencében. 23: tánczene.

Bécs. 19.15: A Sedlak—Winkler-négyes játéka. 20.30: A városok éjszakája. felolvasás. Utána Kesner Erich: „Élet a mai időkben” című rádió-játéka Nick Ödön zenéjével, majd a Geiger zenekar játéka.

Zágráb. 20: A Manège-Színházban rendezett szokalmunkok közvetítése.

Zürich. 20: Olasz dalok és operarészletek. Utána rádiózenekar.

Hétfő, június 23

Bukarest. 20: Szarvas hegedűművész játéka. 20.45: Buskel énekesnő előadása. 21.45: Beszélőújság.

Budapest. 9.15: A Fejes szalonzenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli hangverseny. 12.05: A rádió

házikvartetének hangversenye. 12.35: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Asszonyok tanácsadójája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Tót-magyar nyelvoktatás. 5.30: debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Halmay B. dr. Miskolc város polgármesterének felolvasása. Krasznajarszki emlékek Gyóni Gézáról. 7: Hangverseny. 8: Halász Gy. előadása: Helyes magyarság, magyar helyesírás. 8.30: A középeurópai műsorcsere sorozatban a belgrádi rádió adóállomás műsorának közvetítése. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.15: Somogyi Gyula franciányelvű előadása. Majd: Pat-taki-jazz a margitszigeti Polari-ch-éttemből.

Belgrád. 20: Az oroszánbarlangban, vigjáték. 20: Délszláv hangverseny a középeurópai műsorcsere keretében. 22.15: Gramofon.

Berlin. 19: Rádiózenekar. 20.30: Heti interjú. 21: Weill „Az igenbólintó” c. ifjúsági operája berlini tanulók előadásában. 21.30: Kis állatkert. Utána tánczene. 24: Irodalmi- és zenés-est.

Bern. 20.30: Rádiózenekar. 2: Trió. 22: Könnyű zene.

Pozsony. 20.30—22.15: Prága. 22.20: Mor. Ostrava.

Breslau. 20: A berlini Ledvai-énekar előadása. 21: Napfordulás, tarkaest.

Frankfurt. 19.30: Híres dilettánsok. felolvasás dalokkal és zongorajátékkal. 20.30: A Wending vonósnégyes játéka. 22.15: Bemutatók a rádiózenekar előadásában.

Genova. 20: Vegyes zene. 21: Kamarazene.

Hamburg. 20: Hangv. 22.30: Alkalmi óra. 22.50: Kávéházi zene.

Kattovic. 20.30: Belgrád. 22: Varsó. 22.25: Hangverseny.

Kassa. 20: Gramofon. 20.30: Prága. 22.30: Mor. Ostrava.

Köln. 20: Kis zenekar. 21: Bach-est. Utána 24-ig kávéházi zene.

Königsberg. 20.05: Hangverseny. 21: Basserman Albert és Elza vendégjátéka Schmitzler „Szavak vigjátéka” című egyfelvonásosában. 22.30—23.30: Szórakoztató zene.

Leipzig. 19.30: A Strauss zeneszerzőcsalád hangversenye. 20.30: Hindemith: „Sabinchen” c. műve Berlinből. 21.30: Régi zene. Utána 24-ig gramofon-tánczene.

Ljubljana. 20: Tarka-est.

Milano. 20.30: Rossini: Az olasz nő Algirban című operája. A felvonások közöttben felolvasások. 23.30: Könnyű zene.

Mor. Ostrava. 19: Katonazene. 20: Sztravinszkij: Petruska (gramofonon). 20.30—22.15: Prága. 22.15: Jazz.

München. 20.05: Strauss R.: „Salome” c. zenedramája a müncheni nemzeti színházból.

Varsó. 20.30: Belgrád. 23: Tánczene.

Bécs. 20: Pierottics operacénekes horvát dalokat ad elő. 20.30: Belgrád. 21.30: A német népdalegység estje.

Zágráb. 20.35: Hangverseny. 22: Könnyű zene.

Zürich. 20: Magyar és román zene. 20.45: Szentiványi álom, mesejáték zenével. — 25.29: Szórakoztató zene.

Saját orvosa mondja hogy egyedül csak „OLLA” a megbízható óvszer! Ne fogadjon el utánszót!

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimerő pultok KERTESZ-nél Targu-Mures, telefon 814. Kiváratra írgyézék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brasov

Csinosnak mondott 20 éves izr. magas fizetésű hivatalnok urileány férjhezmanne intelligens hivatalnokhoz vagy kereskedőhöz. — Teljes című komoly levelek „Boldogságra vágyom” jellegre a kiadóba kéretnek.

FIATAL diplomás diplomás kozmetikus: ő állást, esetleg vezető állást keres. Cím a kiadóba.

ÉRTESETÉS! Elvállalom kézimunkáknak montinózást, régi kereket aranyozást és javítást. Esténként állandó kiállítás. Somlyai aranyozó Str. Juliu Maniu.

NÉGY fiatalember kibérelne egy 80-120 holdas birtokot. Ajánlatokat „3 évre” jellegre a kiadóba kérek.

SCHWARTZ JÓ-NÁNÉ orth. képez VEGÉTIARIUS ÉRTERMÉ és tejszármla Reg. Ferdinand (Wes-selényi-utca) 10. szám alatt megnyitott. Ugyanott naponta friss tészt és bivalytej, ugyasint naponta frissen készített tejszín, tejföl v. és túró kapható. Csécszemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejt tej is kapható házhöz szállítva is.

XIII ÉVF. Cluj—Kö június 5690 ÉV -

Az Új Kelet az és bánati z nap Cikkeink után forrás megjel

Kéziratokat ne es megörzésük

A bá

A romániai sa oldalas cikkekben eseményekkel, am szatra tartoznak a mita excessusok megvizsgálva, egé terrel tűnnek ki a kus beszarabiai akkora, mint Mar a két várost meg pon említeni. Mar képest világváros omladozó orosz ud ros uccák és nagy. Bálta. A városka 70 százaléka zsidó világon van, nem zsidókat, egyrészt, nyek voltak mindig irigységét nem kel mert a város lakos alkották s így célsz kiközösíteni. Eltek, a gettók maróh-holnap igy volt ez a legkor is egészen kü jelenségek kezdtek városban. Elkezdtek Először csak szórvá tak elő, de aztán emésztődtek meg a dők egyre vakmerőb áltai lakott egész u verték be, üzleteket kisebb-nagyobb ba egyre agresszívabb t nek a zsidó lakosság hatóságokhoz fordul meg őket. A hatóság s jelentek a helyszí meg az a különös ese képviseletnek és sze ügyminiszterhez int na ugy emlékezik nári Oroszországban, ában sem volt lehet alos személyek ilyen fon izgasanak”. Az hogy amikor a főügy zarak kíséretében a yén megjelent, ahej polókat letartóztatta étábotját és sajátkez tek a vagyonukat sidóknak és alapos ket. Nyomban utána r táviratozott a be egy nem történt sen oky provokáltak s ezé atalmukat.

Érthető, hogy ezeku és Bálta felé fordult olgok derültek ki. K egy a megisméltódo at és ablakbeverés söcselék hajtottá vég reanga-liceum nagy ei egy State nevű t latt, akik valóságos ulásokat rendeztek ervszerien előkészíte ztek a zsidók ellen. észzetesen nem maro gy a kormány tagja ggel fogadták az e szközlött intervenció anyadszor elisméltó gy a kormány meg esetet és megteszi tészkeéseket a büno ere.

Egészen érthetőnek ormányt kinosan tettek, annál is inkább gy változatlanul hissz any közvetlenül nem kben és sokkal szives bálta excessusok ne gja, sőt még egytelé pviselő sem vett rész